

Indholdsfortegnelse

1. Oversigt over århundredets skattereform	2
Hvorfor er der brug for en skattereform?	2
Skattereformens hovedpunkter	2
Skattetryk reduceres med 6 pct. af BNP, men er fortsat højere end i Norge og Holland	3
CEPOS' skattereform er den mest ambitiøse sammenlignet med planer fra partier og interesseorganisationer	4
Skattelettelser fordelt på familietyper	5
Effekt på velstandsranliste af skattereform – Danmark rigere end Norge og USA	7
2. Skattereformen	8
Hovedprincipper for skattereformen	8
Personbeskatning	8
Kapitalbeskatning	12
Afgifter	17
3. Finansiering af skattereformen	23
Finansiering: 2030-effekter, varig virkning og overholdbarhed	23
Nulvækst i offentligt forbrug – offentlig sektor i 2030 fortsat større end i Tyskland	26
Reformer af indkomstoverførsler	27
Øvrig finansiering	27
4. Effekter af skattereformen	27
Effekt på marginalsatter ift. OECD-lande	27
Samfundsøkonomiske gevinster	28
Effekt på indkomstfordeling	28
Forenkling af skattesystemet	29
Appendiks 1. Afskaffelse af modregning i pension mht. arbejdsindkomst	31
Appendiks 2. Øvrige ændringer af personbeskatningen	32
Appendiks 3. Høj og uens beskatning af kapitalafkast i Danmark	35
Appendiks 4. Arve- og gaveafgift afskaffes	37
Appendiks 5. Hovedaktionærer	39
Appendiks 6. Fiskale gebyrer	39
Appendiks 7. Reformer af indkomstoverførsler	40
Appendiks 8. Øvrig finansiering	45
Appendiks 9. Marginalsatter, OECD-lande	46
Appendiks 10. Sammenligning med partier og interesseorganisationer	47
Appendiks 11. Oversigt over skattereformen	48

1. OVERSIGT OVER ÅRHUNDREDETS SKATTEREFORM

HVORFOR ER DER BRUG FOR EN SKATTEREFORM?

Danmark har høje offentlige udgifter og derfor et højt skattetryk. Størstedelen af det offentlige provenu stammer fra flade satser på brede skattebaser, men på en række områder indebærer høje marginalsatser, mangel på neutralitet og særregler unødvendigt høje forvriddningstab. Det påfører borgerne en ekstra omkostning. Derfor er det ved forholdsvis enkle ændringer i skattesystemet, finansiering fra råderummet og justeringer af overførselsindkomsterne muligt at opnå betydelige økonomiske gevinster. Det illustreres med denne skattereform, som øger BNP med godt 150 mia. kr. og medfører samfundsøkonomiske gevinster på i ca. 50 mia. kr.

Skattereformen er derfor være et skridt i retning af et bedre skattesystem og en mindre offentlig sektor.

SKATTEREFORMENS HOVEDPUNKTER

Reformen indfører en 37 pct. flad skat på lønindkomst, bl.a. ved at fjerne arbejdsmarkedsbidrag og topskat. Samtidig sænkes selskabsskatten til 12 pct., mens der indføres en flad skat på 25 pct. på aktie- og renteindkomst. Desuden fjernes modregning i børnecheck samt modregning i folkepension og førtidspension for arbejdsindkomst, hvilket medfører lavere sammensat marginalskat. Derudover afskaffes en række afgifter, herunder registreringsafgift, tinglysningsafgift, afgifter på is, kaffe og chokolade samt arbejdsskadeafgift. Afgifterne på fx el, cigaretter og spiritus reduceres. Desuden udvides CO₂-afgiften til alle udledninger uden for det nuværende kvotesystem og hæves til 550 kr. (svarende til EU's kvotepris), jf. tabel 1. Samlet set medfører reformen skattelettelser mv. for ca. 140 mia. kr. (umiddelbar virkning), herunder en flad indkomstskat på 37 pct.

Det finansieres udover adfærd og tilbageløb primært gennem råderummet, som er på 42 mia. kr. frem til 2030 ift. 2022 (ved underskud på 0,5 pct. i 2030) samt reformer af indkomstoverførsler. Reformerne af indkomstoverførsler giver et finansieringsbidrag på 44 mia. kr. og indeholder bl.a. en reduktion af satserne for SU, dimittend-dagpenge og dagpenge samt afskaffelse af både Arne-pension og efterløn. Desuden inflationsreguleres indkomstoverførsler frem til 2030, ligesom folkepensionsalderen forhøjes med 1 år. Endeligt fremskaffes øvrig finansiering for 15 mia. kr. fra besparelser på jobcentre og erhvervsstøtte.

Skattereformen løfter beskæftigelsen med ca. 130.000 personer, mens BNP øges med godt 150 mia. kr. (svarende til ca. 6½ pct.). Reformen er fuldt finansieret under særdeles forsigtige beregningsforudsætninger. Der indgår således en finansieringsramme på knap 11 mia. kr. til krydseffekter mv. (uddybes i afsnit 3). Det er naturligvis ikke hensigten, at skattereformen skal polstre de offentlige kasser. Hvis bufferen fortsat er positiv når skattereformen er realiseret, bør overskuddet gå til yderligere skattelettelser.

Tabel 1. Oversigtstabel over Århundredets skattereform

	Provenu efter tilbageløb og adfærd, mia. kr.	Arbejdsudbud	BNP, mia. kr.
Skattelettelse mv.			
Flad indkomstskat på 37 pct. (bl.a. topskat, arbejdsmarkedsbidrag og beskæftigelsesfradrag afskaffes)	-31,6	22.600	28,1
Selskabs- og kapital- og boligbeskatning (selskabsskat på 12 pct., flad aktie- og renteskat på 25 pct.)	-24,3	8.300	34,1
Afskaffelse af modregning (børnecheck samt førtids- og folkepension)	-1,4	2.800	3,2
Afgifter (bl.a. registreringsafgift, elafgift, CO ₂ -afgift, tinglysningsafgift, chokolade, kaffe, is, arbejdsskadeafgift)	-32,5	8.100	8,8
Skattelettelse mv. i alt (marginal beregning)	-89,9	41.700	74,3
Finansiering			
Råderum	41,8		
Indkomstoverførsler	43,7	87.700	83,1
Øvrig finansiering (jobcentre og erhvervsstøtte)	15,0		
Finansiering i alt	100,5	87.700	83,1
Samlet effekt (marginal beregning)	10,6	129.400	157,4
Finansieringsramme til krydseffekter samt buffer	10,6		
Samlet effekt inkl. finansieringsramme	0		

Anm.: Effekt på arbejdsudbud er afrundet til nærmeste 100 personer

Kilde: Se nærmere beskrivelse ved de enkelte forslag

SKATTETRYK REDUCERES MED 6 PCT. AF BNP, MEN ER FORTSAT HØJERE END I NORGE OG HOLLAND

CEPOS' forslag til en skattereform indebærer en mærkbar skattelettelse, som reducerer skatterne med 140 mia.kr. i umiddelbar virkning og ca. 90 mia. kr. marginalt beregnet efter tilbageløb og adfærd.

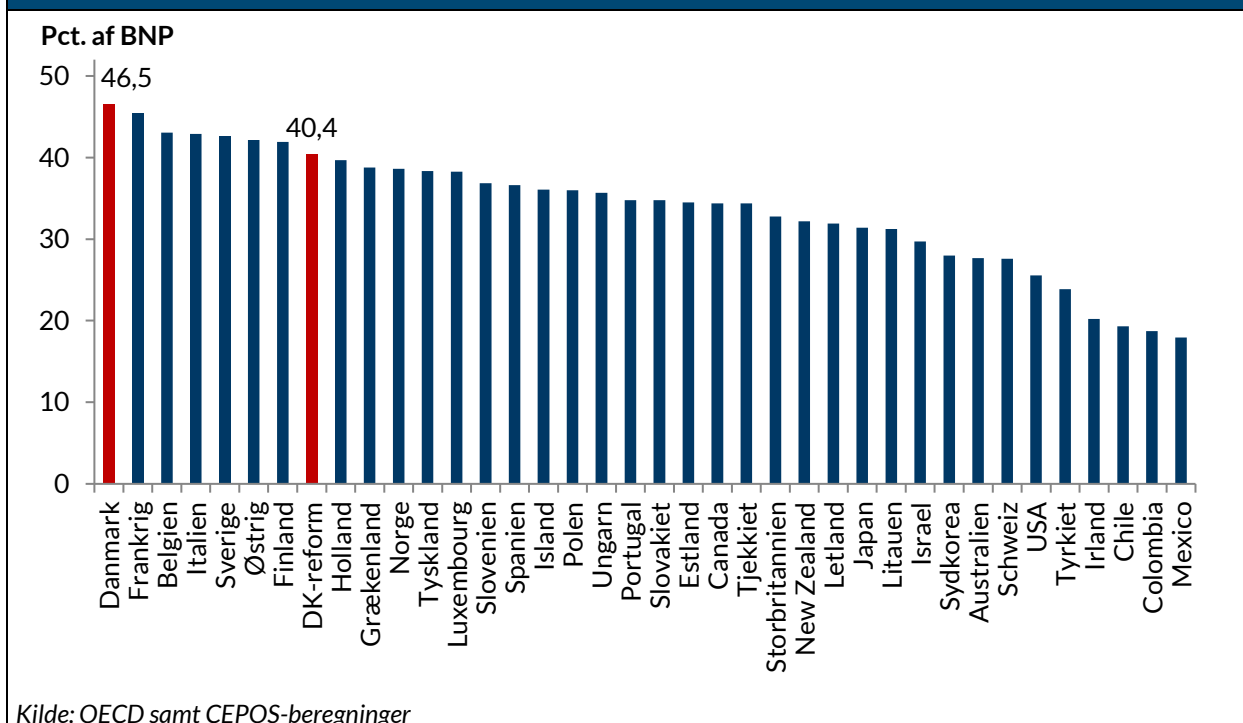
Danmark har et skattetryk på 46,5 pct. af BNP i 2020, hvilket er det højeste blandt OECD-landene. Gennemføres skattereformen, reduceres skattetrykket med godt 6 point til 40,4 pct. af BNP¹. Dermed ryger Danmark fra en 1. plads til en 7. plads, men fortsat med højere skattetryk end Norge og Holland², jf. figur 1. Det understreger, at der er betydeligt spillerum for en skattereform i Danmark.

Der er således ikke tale om, at der indføres en minimalstat, hvor størstedelen af statens indtægter forsvinder. Tværtimod opretholdes de tre største indtægtskilder for den offentlige sektor, nemlig kommuneskat, moms og bundskat, som alene står for et skattetryk på 26 pct. af BNP.

¹ Når reduktionen i skattetrykket på 6 pct. af BNP er større end skattelettelserne på knap 90 mia. kr. (knap 4 pct. af BNP), så skyldes det, at skattetrykket også reduceres af den forøgede velstand, som reformen skaber.

² Beskatningen af de indefrosne feriepenge forøger skattetrykket med ca. 1 pct. af BNP i 2020. Hvis denne effekt trækkes ud af skattetrykket, lander Danmark på en 8. plads (mod en 7. plads uden korrektion for feriepenge). Måles ift. OECD-landenes skattetryk i 2019 (dvs. før Corona), er resultatet ligeledes, at Danmark vil lande på en 7. plads med CEPOS' skattereform.

Figur 1. Skattetryk, OECD-lande i 2020 samt DK med CEPOS' skattereform

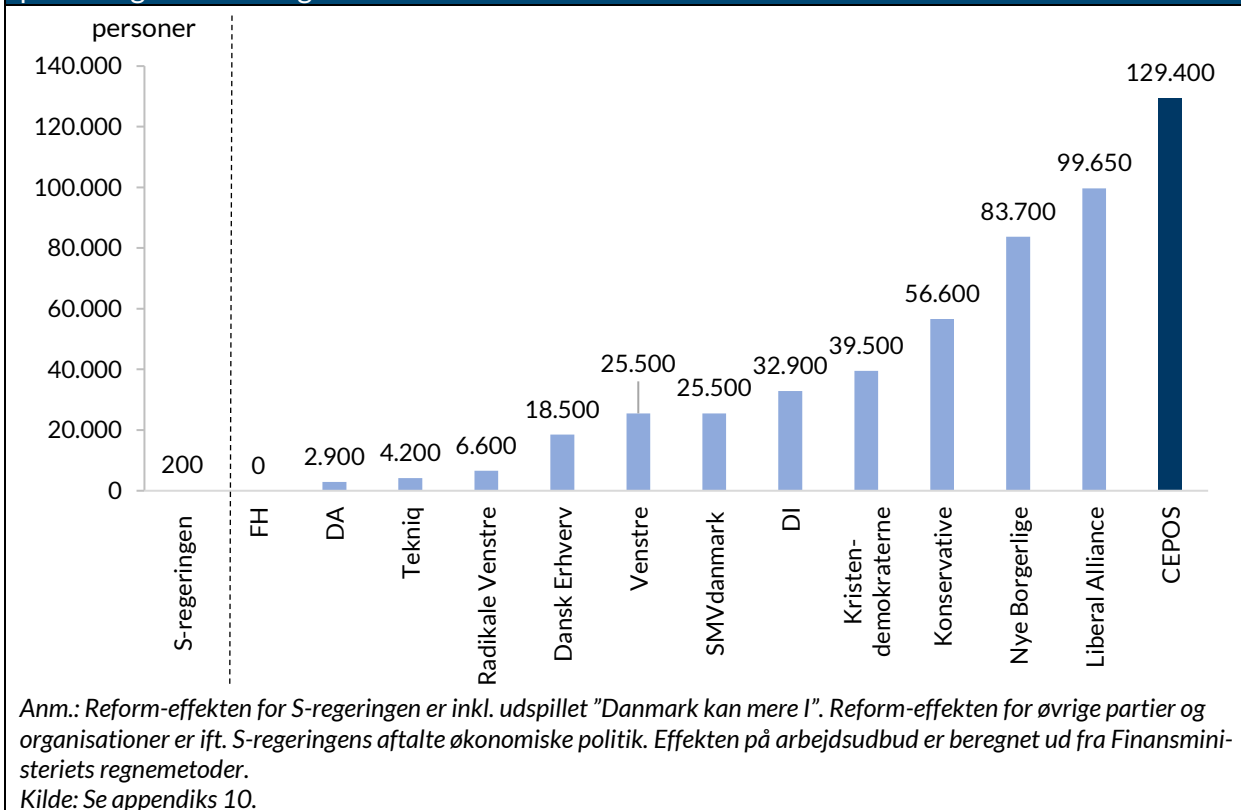
Ligeledes medfører skattereformen ikke større nedskæringer i det offentlige forbrug. Skattereformen finansieres bl.a. af nulvækst i det offentlige forbrug. Samlet betyder skattereformen, at Danmark går fra at have det 5. højeste offentlige forbrug blandt de 38 OECD-lande i 2019 (24,1 pct. af BNP) til i 2030 at have det 9. højeste offentlige forbrug (22,2 pct. af BNP), fortsat højere end i fx Tyskland (20,3 pct. af BNP), jf. afsnit 3 om finansiering af skattereformen.

CEPOS' SKATTEREFORM ER DEN MEST AMBITIØSE SAMMENLIGNET MED PLANER FRA PARTIER OG INTERESSEORGANISATIONER

CEPOS' skattereformen øger arbejdsudbuddet med 130.000 personer. Dermed er "Århundredets skattereform" klart den mest ambitiøse plan, som er fremlagt herhjemme, jf. figur 2.

Og "Århundredets skattereform" er formentligt den mest ambitiøse skattereform, der nogensinde er fremlagt i Danmark.

Figur 2. Effekt på arbejdsudbud af CEPOS' skattereform sammenlignet med planer fra politiske partier og interesseorganisationer

SKATTELETTelser FORDELT PÅ FAMILIETyper

Skattereformen giver betydelige skattelettelser til beskæftigede, både som følge af lavere skat på arbejde og lavere afgifter. En enlig arbejder i lejebolig får en skattelettelse på godt 16.000 kr. årligt, mens et arbejder-par i ejerbolig får en skattelettelse på knap 30.000 kr. årligt, jf. tabel 2. Direktørfamilien får den største skattelettelse på knap 180.000 kr., hvilket primært skyldes afskaffelsen af topskat og arbejdsmarkedsbidrag.

Omvendt får de fleste overførselsmodtagere lavere disponible indkomster end ellers. Det skyldes justeringen i overførselsindkomsterne, primært inflationsreguleringen af overførsler (i stedet for den nuværende lønregulering). Inflationsregulering indebærer, at overførslerne fastholder deres nuværende købekraft, dvs. overførselsmodtagere bliver ikke dårligere stillet ift. i dag. Tværtimod øges købekraften som følge af afgiftslettelser. Ser man bort fra inflationsreguleringen, er det af de viste familietyper kun en dagpengemodtager og en studerende uden arbejde, som bliver påvirket negativt.

Som det fremgår, hænger fordelingen af skattelettelserne sammen med, at dem, der vinder mest, også betaler mest i udgangspunktet og bliver ramt af de højeste og mest forvridende skatter.

Lettelserne bør derfor ses i forhold til, at skattebetalingen i dag er meget ulige fordelt. De højeste indkomster vil også efter reformen betale en forholdsmæssigt større del af indkomsten i skat.

Tabel 2. Effekt på disponibel indkomst for udvalgte familietyper, årligt

	Kr.	Pct. af disponibel indkomst	Herudover effekt af lavere selskabsskat, kr.
Beskæftigede, enlige			
Enlig arbejder uden børn, lejebolig	16.300	6,6	4.700
Enlig arbejder, uden børn, ejerbolig	13.500	4,6	4.700
Enlig lavtlønsarbejder	10.600	5,8	3.300
Overførselsmodtagere, enlige			
Enlig pensionist med ATP, ejerbolig	-2.100	-1,0	300
Enlig førtidspensionist på ny ordning, lejebolig	-500	-0,3	300
Enlig kontanthjælpsmodtager uden forsørgerpligt, over 30 år, lejebolig, 1. måned	-2.600	-2,4	300
Enlig udeboende studerende med erhvervsarbejde, lejebolig	-3.400	-2,0	2.200
Enlig udeboende studerende uden erhvervsarbejde, lejebolig	-13.200	-18,4	300
Enlig dagpengemodtager uden børn, lejebolig	-18.200	-10,7	300
Beskæftigede, par			
Direktørfamilie med 2 børn i børnehave og SFO, ejerbolig	177.200	17,2	20.000
Funktionærfamilie med 2 børn i børnehave og SFO, ejerbolig	58.500	7,4	13.500
Arbejderpar, ingen børn, ejerbolig	29.600	5,3	9.500
Arbejderfamilie med 2 børn i børnehave og SFO, ejerbolig	29.400	5,0	9.500
Overførselsmodtagere, par			
Pensionistpar med en ATP, lejebolig	-1.700	-0,7	500
Par på kontanthjælp (efter 6 måneder) med 2 børn i børnehave og SFO, lejebolig	-5.600	-1,9	500
Par på førtidspension, ny ordning, lejebolig	-5.800	-2,1	500

Anm.: Følgende tiltag indgår i familietypeberegningerne: Afskaffelse af topskat, pensionsfradrag, arbejdsmarkedsbidrag, beskæftigelsesfradrag, jobfradrag, fradrag for fagforeningskontingent, modregning i børnecheck samt grøn check. Desuden er indregnet reduktion i rentefradraget til 25 pct. (jf. flad kapitalsskat på 25 pct.), dagpenge reduceres med 10 pct., SU reduceres med 20 pct., inflationsregulering af indkomstoverførsler frem til 2030. Desuden er afgiftslettelse indlagt som en reduktion i bundskatten. En studerende i familietypemodellen har arbejdsindkomst på 164.500 kr. (svarende til det maksimale fribeløb). For lavtlønsarbejderen er det lagt til grund, at den årlige lønindkomst er på 256.900 kr. (timeløn på 133,5 kr.).

Kilde: CEPOS-beregninger på Finansministeriets Familietypemodell

Beregningerne er udført på Finansministeriets familietypemodell. Afgiftslettelse er beregningsteknisk indlagt som en reduktion i bundskatten, da det har omtrent samme fordelingsmæssige profil.

I tabellen er desuden vist effekten af nedsættelse af selskabsskatten fra 22 til 12 pct., som ifølge Skatteministeriet³ vil øge lønningerne med 1,8 pct., fordi lavere selskabsskat øger investeringer og dermed produktivitet og lønninger. For en arbejder indebærer den lavere selskabsskat en effekt på

³ Skatteministeriets svar på Skatteudvalgets spørgsmål 360 (2020-21)

den disponible indkomst på 4.700 kr. årligt som følge af øget produktivitet og dermed øget løn. Effekten på 4.700 kr. kommer udover skattelettelsen på godt 16.000 kr. for en arbejder i lejebolig. Overførselsindkomsterne reguleres i skattereformen med nettopriserne, og overførselsindkomsterne vil derfor ikke blive påvirket af lavere selskabsskat⁴.

Det bemærkes, at fordelings effekterne af reformen er en konsekvens af skattereformens principper om at reducere de mest forvridende - og dermed væksthæmmende - skatter (herunder topskatten), og af at de højeste indkomster i dag betaler en uforholdsmæssig stor andel af dem. Derimod skyldes fordelings effekterne ikke et særskilt ønske om at tilgodese personer, der i dag har de højeste indkomster.

Dertil kommer, at der er stor dynamik i indkomstfordelingen. Fx er halvdelen af de personer, som var i top 1 pct. i 2015, ude af gruppen efter 3 år. Og omvendt har personer, der i 2010 var blandt de 10 pct. med lavest indkomst, i de følgende 9 år den højeste indkomstfremgang på 172 pct. (ekskl. studerende)⁵. Det betyder, at personer, som i dag taber på reformen, kan vinde i morgen. Fx vil en dagpengemodtager (der taber 18.000 kr. på reformen), som kommer i job næste år, få en gevinst på ca. 16.000 kr. årligt. Studerende uden erhvervsarbejde taber umiddelbart 13.000 kr. årligt på reformen. Men det tab vil meget hurtigt blive vendt til en gevinst efter blot et par år i beskæftigelse. Desuden gælder det, at SU kun i meget begrænset omfang omfordeler, når man ser på indkomsten gennem hele livet⁶. Det skyldes, at studerende typisk opnår relativt høje indkomster efter endt uddannelse. Omvendt opnås gevinsten på knap 180.000 kr. for en direktørfamilie kun så længe den høje indkomst opretholdes. Når direktøren går på pension, vil vedkommende ikke længere få så stor en gevinst af reformen. Og mens kommende pensionister får et mindre tab på reformen pga. inflationsreguleringen, så vil de i løbet af arbejdslivet have fået betydelige skattelettelser, som blandt andet kan spares op til pensionisttilværelsen.

Fordelingsberegningerne medtager alene de direkte effekter af forslagene og dermed ikke de dynamiske effekter af skattereformen. Det følger standardpraksis i fordelingsberegninger.

EFFEKT PÅ VELSTANDSRANGLISTE AF SKATTEREFORM – DANMARK RIGERE END NORGE OG USA

Danmark er allerede i dag et velstående land med en 6. plads blandt OECD-landene målt på BNP per indbygger. Reformen øger BNP med godt 150 mia. kr. eller 6½ pct. Med reformen vil Danmark overhale både Norge og USA og dermed nå op på 4. pladsen målt på i BNP per indbygger, jf. tabel 3.

⁴ Dog indgår en lille positiv effekt som følge af opreguleringen af personfradraget.

⁵ Kilde: [Fordelingspolitisk Redegørelse 2021](#), CEPOS

⁶ Kilde: [Fordelingspolitisk Redegørelse 2021](#), CEPOS

Tabel 3. Velstand, top 10 i
OECD, 2020

BNP pr. indbygger (USD)		
1	Luxembourg	118.000
2	Irland	93.600
3	Schweiz	71.800
	DK inkl. reform	64.300
4	USA	63.300
5	Norge	62.800
6	Danmark	60.400
7	Holland	59.400
8	Australien	57.100
9	Østrig	55.800
10	Sverige	55.100

Anm.: BNP pr. indbygger er angivet i løbende priser, løbende PPP

Kilde: OECD samt CEPOS-beregninger

2. SKATTEREFORMEN

HOVEDPRINCIPPER FOR SKATTEREFORMEN

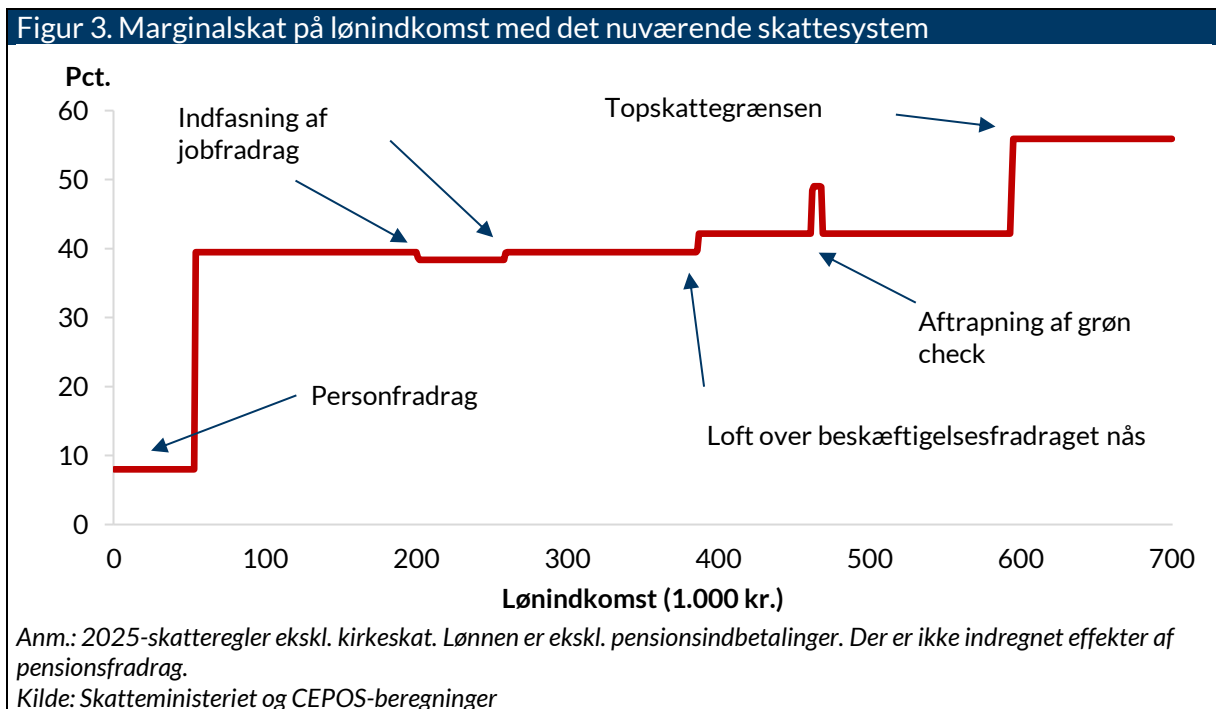
Skattereformen er baseret på følgende principper:

- Reduktion eller afskaffelse af de mest forvridende skatter (topskat, kapitalafkastbeskatning, selskabsskat, registreringsafgift mv.)
- Afgifter fastlægges, så de afspejler eventuelle eksterne omkostninger (forurening, sundhedsomkostninger og grænsehandelstab) eller det nødvendige for at opfylde EU's politisk fastsatte mål på bl.a. klimaområdet.
- Forenkling af indkomstskattesystemet
- Forbedring af Danmarks position i den globale konkurrence om arbejdskraft og kapital
- Forøgelse af vækstpotentialet i dansk økonomi.

PERSONBESKATNING

37 PCT. FLAD SKAT PÅ LØNINDKOMST

Det nuværende skattesystem er kendetegnet ved både at have en høj marginalskat på 56 pct. for topskatteydere samt ved at være kompliceret. En illustration af kompleksiteten i skattesystemet fås ved at se på, hvordan marginalsatten (skatten på den sidst tjente krone) ser ud for forskellige niveauer for lønindkomst, jf. figur 3. Både jobfradraget og beskæftigelsesfradraget bidrager til "knæk" i skatteskalaen. Den grønne check bidrager også til at komplicere skattesystemet.

Med reformen indføres en helt flad skat på 37 pct. udover personfradraget på 46.100 kr., jf. figur 4. Den flade skat på 37 pct. indføres ved at afskaffe både topskat, arbejdsmarkedsbidrag⁷, beskæftigelsesfradrag, jobfradrag, pensionsfradrag⁸ samt den grønne check, jf. tabel 4 nedenfor.

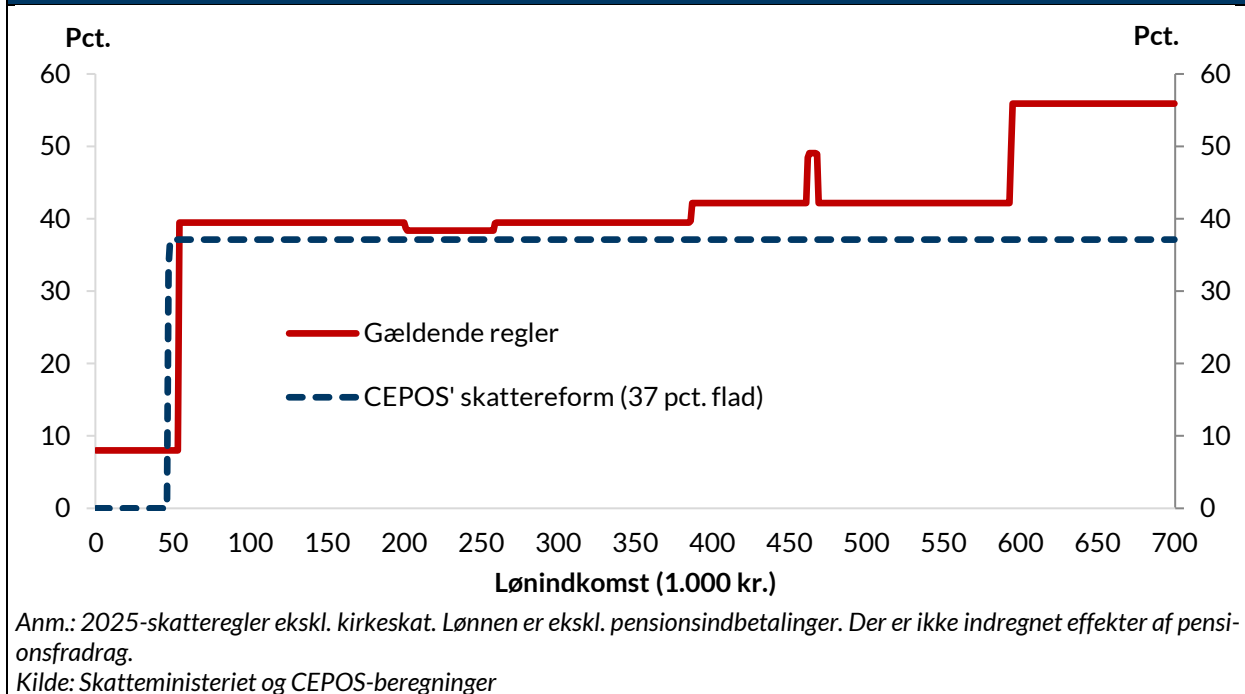
Desuden afskaffes modregning i folkepension for arbejdsindkomst (både egen og ægtefælles), ligesom modregning i førtids- og seniorpension for ægtefælles arbejdsindkomst fjernes, hvilket er uddybet i appendiks 1. Modregning bidrager til at øge marginalskatten på arbejde til et meget højt niveau på op til 77 pct. for arbejdende folkepensionister, jf. appendiks 1.

Forslaget om en flad indkomstskat på 37 pct. vil dels betyde, at alle lønmodtagere vil få en markant reduktion i marginalskatten samt en betragtelig indkomstskattelettelse. Og dels vil skattesystemet blive langt mere forståeligt og simpelt: Der er to skatter, hhv. bundskat på ca. 12 pct. og kommuneskat på ca. 25 pct. Lægger man de to satser sammen, får man sin marginalskat på 37 pct., jf. figur 5 nedenfor. Dvs. tjener man 100 kr. ekstra, skal man aflevere 37 kr. i indkomstskat. Man kan derfor nemt beregne sin egen marginalskat med reformen – det kan man ikke i dag.

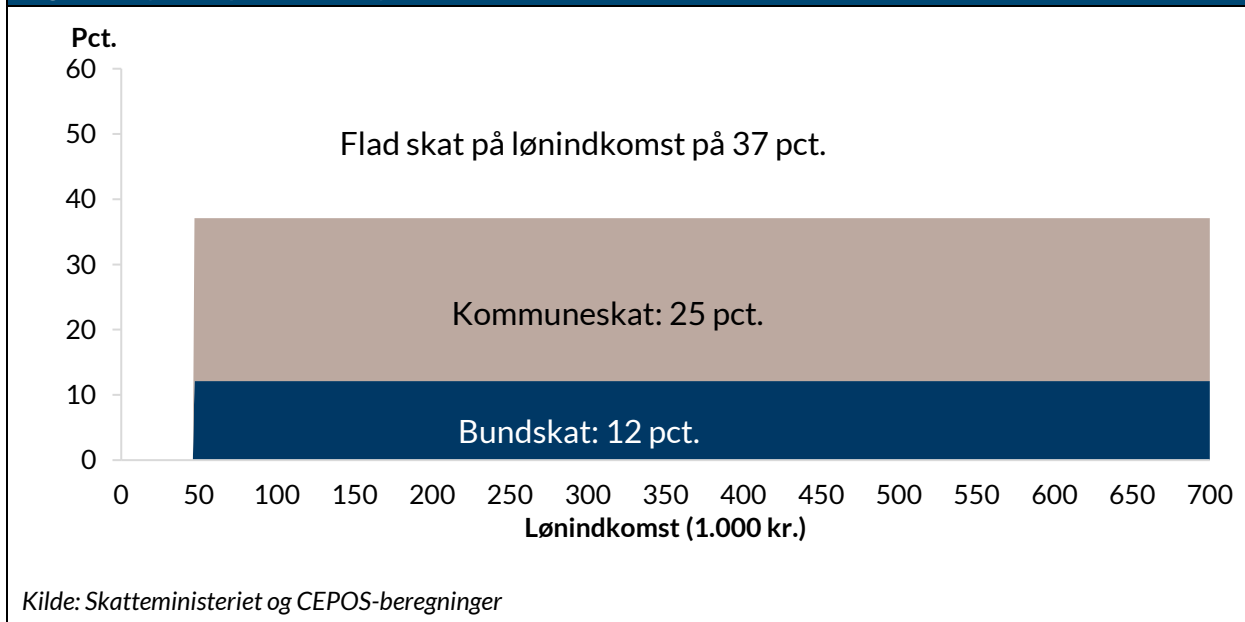
⁷ Arbejdsmarkedsbidraget afskaffes, men uden at regulere overførselsindkomster. Personfradraget forhøjes heller ikke, mens øvrige beløbsgrænser i skattesystemet opreguleres (§20-regulering) som følge af afskaffelsen af arbejdsmarkedsbidraget. Provenueffekten er baseret på [Skatteministeriets svar på SAU 494 \(2017-2018\)](#), opreguleret til 2021-niveau og korrigeret for, at personfradraget ikke forhøjes.

⁸ Pensionsfradraget løser i dag en del af samspilsproblemet i pensionssystemet. En bedre løsning på samspilsproblemet ville være at indføre en obligatorisk opsparing på fx 2.500 kr. om måneden og samtidig fjerne pensionstillæg og ældrecheck, se fx CEPOS-notaterne "[Et konkret bud på en obligatorisk pensionsopsparing](#)", december 2014 samt "[600.000 lønmodtagere og selvstændige indbetaler kun lidt til pension og bliver en belastning for skatteyderne](#)", december 2018. Det er netop aftrapningen af offentlige ydelser (herunder pensionstillæg og ældrecheck) i pensionsalderen, der skaber problemer i forhold til manglende incitament til pensionsopsparing.

Figur 4. Marginalskatter, gældende regler og CEPOS' skattereform

Figur 5. Nyt, simpelt skattesystem med CEPOS' skattereform

En flad skat på lønindkomst på 37 pct. vil sammen med afskaffelse af modregning øge beskæftigelsen med ca. 25.000 personer og BNP med godt 30 mia. kr. i permanent niveauløft.

Tabel 4. Flad indkomstskat på 37 pct. og afskaffelse af modregning for arbejdsindkomst

Effekter i 2030	Provenu efter tilbageløb og adfærd, mia. kr.		BNP, mia. kr.
		Arbejdsudbud	
Flad indkomstskat på 37 pct.	-31,6	22.590	28,1
Topskat afskaffes	-9,7	9.000	13,3
Arbejdsmarkedsbidrag afskaffes	-47,5	22.200	19,5
Jobfradrag afskaffes	1,1	-360	-0,2
Beskæftigelsesfradrag afskaffes	17,4	-6.410	-3,7
Beskæftigelsesfradrag for enlige forsørgere afskaffes	0,3	-210	-0,1
Pensionsfradrag afskaffes	3,4	-850	-0,6
Boligjob-ordningen afskaffes	0,2	-80	-0,1
Fradrag for fagforeningskontingent afskaffes	1,5		
Fradrag for gaver til almennyttige foreninger afskaffes	0,3		
Tillæg til befordringsfradrag for lavtlønnede og udkantskommuner afskaffes	0,6		
Seniorpræmie afskaffes	0,1	-700	-0,8
DIS-ordning afskaffes	0,9		0,9
Afskaffelse af modregning	-1,4	2.750	3,2
Børnecheck: Afskaffelse af indkomstaftapping for indkomster over ca. 800.000 kr.	-0,2	100	0,2
Ingen modregning i folkepension for egen arbejdsindkomst	-0,4	1.000	1,2
Ingen modregning for ægtefælles arbejdsindkomst i folkepension, førtidspension og seniorpension	-0,9	1.650	1,8
Flad indkomstskat på 37 pct. og afskaffelse af modregning i alt	-33,0	25.340	31,4

Kilde: Topskat: [Skatteministeriets svar](#) på SAU 140 (2020-2021). Afskaffelse af fradrag: [Skatteministeriets svar](#) på SAU 197 (2020-2021). Arbejdsmarkedsbidrag: Baseret på Skatteministeriets svar på SAU 494 (2017-18), korrigeret for at personfradraget ikke opreguleres. Se desuden nærmere beskrivelse ved de enkelte forslag

ØVRIGE ÆNDRINGER AF PERSONBESKATNINGEN MV.

Derudover foretages følgende ændringer af personbeskatningen mv., jf. appendiks 2 (se tabel 4 ovenfor for provenueffekter af forslagene):

- Afskaffelse af modregning i børnecheck
- Boligjob-ordningen afskaffes
- Fradrag for fagforeningskontingent afskaffes
- Fradrag for gaver til almennyttige foreninger afskaffes
- Tillæg til befordringsfradrag for lavtlønnede og udkantskommuner afskaffes
- DIS-ordning for sømænd afskaffes
- Seniorpræmie afskaffes

Boks 1. Stort potentiale for lavere kommuneskat

Skattereformen fastholder kommuneskattesatsen uændret.

Der er imidlertid stort potentiale for at reducere de kommunale udgifter og dermed kommuneskatten gennem effektivisering af kommunernes drift, herunder viser beregningen af det såkaldte kommunepotentiale, at kommunerne i 2020 kunne frigøre 33 mia. kr. til skattelettelser – svarende til ca. 9 pct. af kommunernes samlede nettodrifudsudgifter - hvis alle kommuner var lige så udgiftseffektive som Vejle Kommune⁹. Desuden understøtter produktivitetsanalyser af de enkelte serviceområder også, at der er et betydeligt potentiale for at frigøre ressourcer til kommunale skattelettelser. Eksempelvis kunne kommunerne frigøre ca. 8 mia. kr. på ledelse og administration¹⁰ samt 3-7 mia. kr. på folkeskoleområdet¹¹ uden forringelser af kvaliteten, hvis alle kommuner på disse områder fik en produktivitet svarende til de bedste kommuner. Der ville desuden være en omfattende gevinst ved systematisk udlicitering af egnede opgaver¹².

Hvis de betydelige effektiviseringsmuligheder i kommunerne i fremtiden skal omsættes til skattelettelser, vil det således formentlig kræve en større reform af udligningssystemet, der kan give kommunerne kraftigere incitamentter til effektiv drift og lav skat, end det er tilfældet i det nuværende udligningssystem. CEPOS har tidligere udarbejdet et forslag til grundstrukturen i sådan et nyt udligningssystem med forbedrede incitamentter til effektivitet og lavere skat¹³.

Det er imidlertid uden for denne skattereforms rækkevidde at se på reformer af udligning mv., og derfor er kommuneskatten fastholdt uændret.

KAPITALBESKATNING

Et overblik over reformens ændring af kapitalbeskatningen fremgår af tabel 5. BNP øges med 34 mia. kr., særligt som følge af en reduktion af selskabsskatten fra 22 til 12 pct. samt en flad skat på aktie- og renteindkomst på 25 pct. Desuden afskaffes arveafgiften. Forslagene er uddybet herunder.

⁹ <https://cepos.dk/artikler/kommunepotentiale-2020/>

¹⁰ <https://cepos.dk/artikler/kommunerne-kan-spare-7-8-mia-kr-paa-ledelse-og-administration/>

¹¹ <https://cepos.dk/artikler/arbejdsrapport-67-hvilke-kommuner-har-den-bedste-folkeskole/>

¹² https://cepos.dk/media/1373/arbejdsrapport_41_mere_konkurrence_i_det_offentlige.pdf

¹³ https://cepos.dk/media/1239/arbejdsrapport_24_-_finansiering_og_incitamentter_i_kommunerne_version2.pdf

Tabel 5. Reform af kapitalbeskatningen

Effekter i 2030	Provenu efter tilbageløb og adfærd, mia. kr.	Arbejdsudbud	BNP, mia. kr.
Selskabs- og kapital- og boligbeskatning i alt	-24,3	8.285	34,1
Selskabsskat reduceres til 12 pct. (overførsler reguleres ikke med heraf afledte lønstigninger)	-13,2	4.900	30,1
Afskaffelse af begrænsning i fremførsel af underskud i selskabsskat	-0,1	25	0,3
Afskaffelse af udbetaling af skatteværdi af underskud fra forskningsudgifter	0,4		
Bortfald af kildebeskatning af udenlandske institutionelle investorer porteføljeinvesteringer	-0,4		
Aktie og kapitalbeskatning reduceres til flad sats på 25 pct.	-2,4	3.100	3,7
PAL-skat reduceres fra 15,3 pct. til 15 pct.	-0,5		
Loft over indskud på ratepension afskaffes	-4,6	400	0,6
Investorfradrag afskaffes	0,1	-40	-0,1
Aktiesparekonto afskaffes	0,2		
Ekstra FoU-fradrag afskaffes	0,5	-100	-0,5
Arveafgiften afskaffes	-4,2		
Progression i ejendomsværdiskatten afskaffes	-0,2		

Kilde: Se nærmere beskrivelse ved de enkelte forslag

SELSKABSSKAT REDUCERES TIL 12 PCT.

Ifølge en stor empirisk litteratur¹⁴ og bl.a. Produktivitetskommissionen og OECD er lavere selskabsskat et af de mest effektive værktøjer i forhold til at øge produktiviteten. CEPOS' forslag indeholder derfor en nedsættelse af selskabsskatten fra 22 til 12 pct., hvilket er under Irland (12,5 pct.). Med en sats på 12 pct., vil kun Ungarn og Chile have en lavere sats end Danmark i OECD, jf. figur 6¹⁵.

Forslaget vil ifølge Skatteministeriet¹⁶ indebære et provenutab på 13,2 mia. kr. samt øge BNP med 30 mia. kr., primært gennem øget produktivitet. Det skyldes, at lavere selskabsskat giver virksomheder et større incitament til at investere i fx maskiner og teknologi (fordi afkastet efter skat forhøjes). Flere maskiner og bedre teknologi gør medarbejderne mere produktive. Og da lønnen afhænger af produktiviteten, medfører forslaget også højere lønninger. En typisk arbejder vil få øget sin løn med ca. 7.500 kr. før skat (1,8 pct.) som følge af den forøgede produktivitet. Og eftersom offentlige lønninger reguleres med private lønninger, vil forslaget også medføre en stigning i de offentlige lønninger på 1,8 pct. Overførselsindkomsterne reguleres i skattereformen med nettopriserne, og overførselsindkomsterne vil dermed ikke blive påvirket af lavere selskabsskat. Bl.a. derfor øges

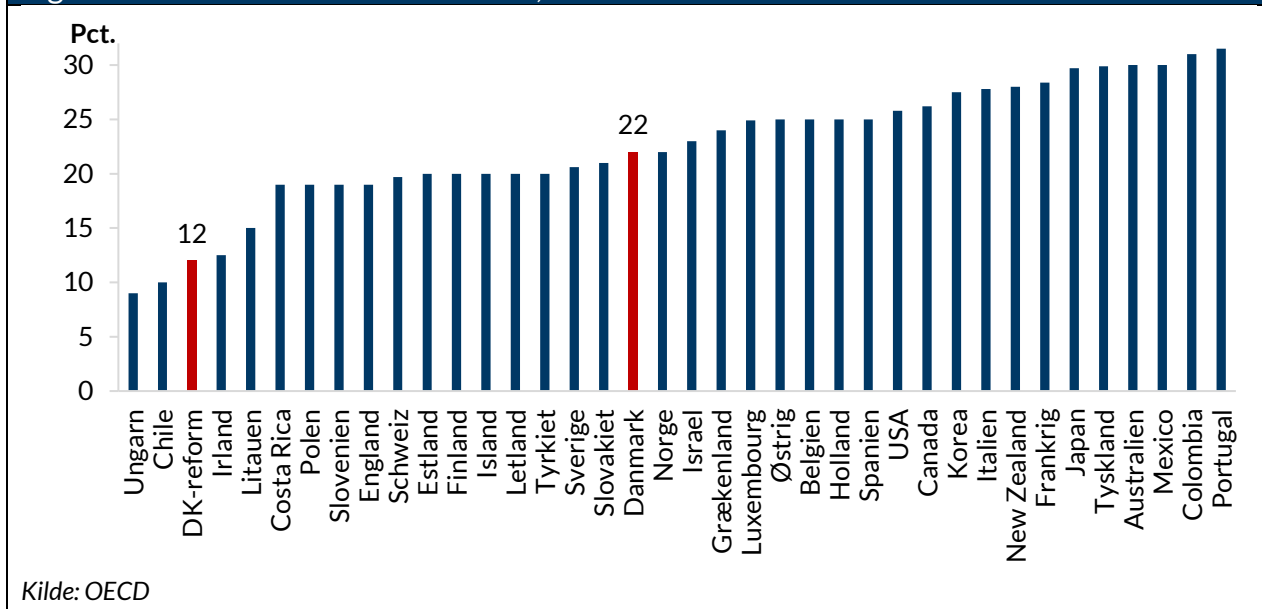
¹⁴ https://cepos.dk/media/1429/arbejdsrapport_50_skatter_og_oekonomisk_vaekst.pdf

¹⁵ Der er i 2021 indgået en foreløbig international aftale om en minimumsskat på 15 pct. Den omfatter dog ikke den formelle selskabsskattesats, men internationale selskabers regnskabsmæssigt opgjorte beskatning (efter endnu ikke aftalte retningslinjer). Danmark har bortset fra forskningsfradraget - en meget bred selskabsskattebase, hvilket inden for aftalens rammer vil efterlade plads til større satsnedsættelse end i de fleste andre lande.

¹⁶ Skatteministeriets svar på Skatteudvalgets spørgsmål 360, 2020-21

beskæftigelsen med knap 5.000 personer, fordi det bliver mere attraktivt at tage et job (lønninger stiger, mens overførslerne er uændrede)¹⁷.

Figur 6. Selskabsskattesatser i OECD, 2021

Forskningsfradrag nedsættes til 100 pct.

Som en del af reformen af selskabsbeskatningen reduceres det ekstraordinære fradrag for forskningsudgifter med 10 pct. point (fra 110 pct. til 100 pct. af forskningsudgifterne), hvilket giver et merprovenu på ½ mia. kr.¹⁸

Det ekstraordinære F&U-fradrag er et subsidie via skattesystemet, som forvrider investeringsincitamenterne. Subsidier til forskning kunne begrundes, hvis der forelå klar dokumentation for eksterne effekter, hvilket imidlertid ikke gælder dette fradrag. Fx har vismændene ikke kunnet konkludere, at fradraget er velbegrundet¹⁹. Desuden er F&U-udgifter i forvejen skattemæssigt begunstiget gennem adgang til straksfradrag, ligesom F&U-aktivitet er støttet gennem bl.a. patentsystemet.

¹⁷ Herudover anbefales det at afskaffe kildebeskatningen af udenlandske institutionelle investorers porteføljeinvesteringer. For udenlandske institutionelle investorer, der ikke kan få godtgjort den danske kildeskat på aktieudbytter i deres hjemland, kan kildeskatten hæmme tilskyndelsen til at investere i Danmark og dermed øge danske virksomheders kapitalomkostning. I disse tilfælde fungerer kildeskatten som en ekstra selskabsskat, som gør det mindre attraktivt at investere i danske virksomheder. De negative virkninger undgås, hvis kildebeskatningen af udenlandske institutionelle investorers porteføljeinvesteringer afskaffes. Provenutabet af forslaget er på ca. 0,4 mia. kr. ifølge Finansministeriets svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 385 (2019-2020). Desuden afskaffes begrænsningen i fremførsel af underskud i selskabsskat. Det giver et provenutab på 0,1 mia. kr. ifølge Finansministeriets svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 20 (2020-2021), som også anfører at: "Underskuds begrænsningen medfører en forvridding af investeringsstrukturen væk fra investeringer med større risiko og højt forventet afkast, idet selskabet mister skatteværdien af fradraget for akkumulerede underskud, hvis selskabet ophører eller hvis underskuddet på anden måde fortabes."

¹⁸ Kilde: Skatteministeriets svar på Skatteudvalgets spørgsmål 311, 2020-21.

¹⁹ Kilde: Produktivitet 2019, De Økonomiske Råd

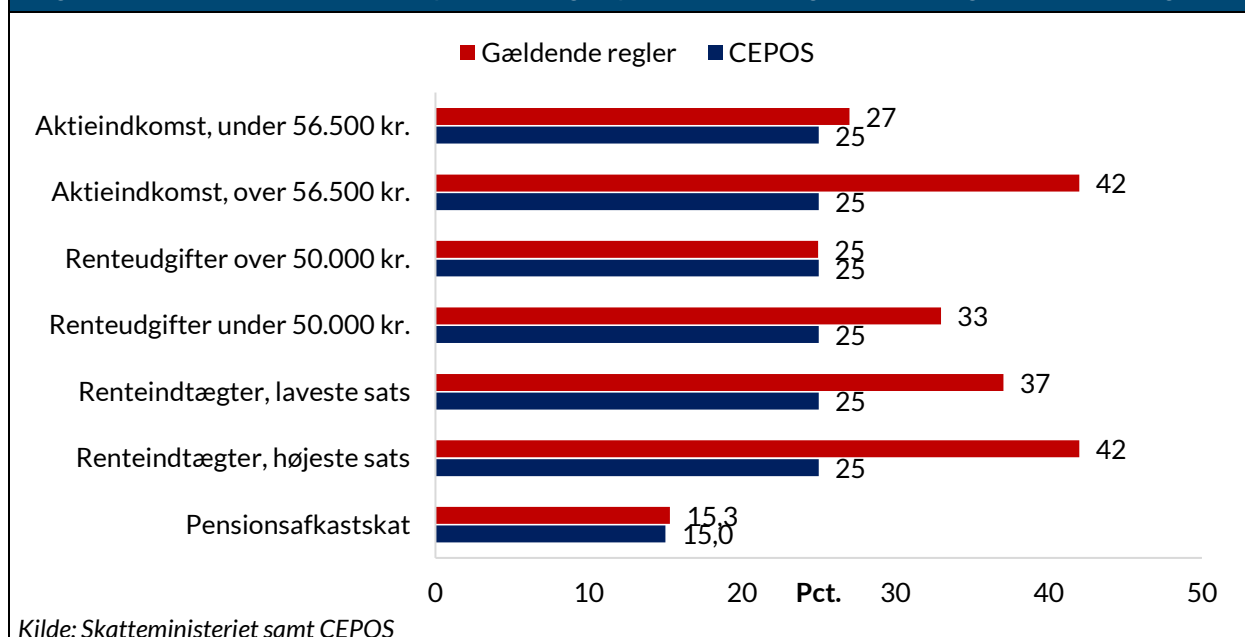
Det ekstraordinære fradrag er administrativt krævende og tenderer derfor til at begunstige større virksomheder på bekostning af de mindre²⁰.

FLAD SKAT PÅ AKTIE- OG RENTEINDKOMST PÅ 25 PCT.

Skattesatserne for beskatning af kapital varierer betydeligt mellem forskellige typer af kapitalafkast. Korrigeret for inflation har aktieindkomst sammen med renteindtægter (og anden positiv kapitalindkomst) de højeste reale skattesatser på 84 pct. Omvendt har pensionsafkast og boligopsparing lavere satser på 20-30 pct., jf. appendiks 3. Ideelt set bør normalt kapitalafkast ikke beskattes²¹. Med skattereformen indføres en beskatning, som er både lav og symmetrisk (dvs. samme satser) på tværs af forskellige typer af kapitalindkomst. Danmark vil dermed komme til at minde mere om de øvrige skandinaviske lande.

Der indføres således en flad skat på kapitalafkast på 25 pct. I praksis indebærer det, at rente- og aktieskatten reduceres fra op til 42 pct. til 25 pct. Det vil give et provenutab på 2,4 mia. kr. ifølge Finansministeriet²², jf. tabel 5 ovenfor.

Figur 7. Nominelle skattesatser på aktie- og kapitalindkomst, gældende regler samt forslag

²⁰ Desuden afskaffes udbetaling af skatteværdien af underskud fra forskningsudgifter. Dermed skabes skattemæssig ligestilling mellem forskningsudgifter og øvrige udgifter, og der fjernes et indirekte erhvervssubsidie via skattesystemet.

²¹ Fordi skat på kapitalafkast er en skat på opsparing, dvs. udskudt forbrug. Det er ikke samfundøkonomisk hensigtsmæssigt at beskatte forbrugsudskydelse. Det følger bl.a. af et grundlæggende resultat i økonomisk teori: Atkinson, A. B. & Stiglitz, J. E. (1976): "The Design of Tax Structure: Direct versus Indirect Taxation", Journal of Public Economics 6 (1-2)

²² Kilde: [Finansministeriets svar](#) på Finansudvalgets spørgsmål nr. 134 (2020-21)

En flad skat på kapitalafkast på 25 pct. giver en langt mere simpel og ensartet beskatning end det nuværende system, jf. figur 7. Forenklingen betyder også, at man kan lægge aktieindkomst sammen med positiv og negativ kapitalindkomst, og man skal så blot betale 25 pct. i skat af denne samlede kapitalindkomst (er den negativ fx pga. renteudgifter til bolig, får man betalt 25 pct. af heraf)²³.

Samtidig afskaffes progressionen i ejendomsværdiskatten (1,4 pct. skat på boliger med værdi over 8½ mio. kr.). Dermed kan også ejendomsværdiskatten omlægges, så den indgår som en del af den sammenlagte kapitalindkomst (dvs. en genindførelse af lejeværdien af egen bolig, som blev afskaffet i Pinsepakken fra 1998). Omlægningen bør som udgangspunkt være provenuneutral og dermed rummes inden for hovedlinjerne i boligskatteaftalen. Den forudsætter, ligesom boligskatteaftalen, at det nye ejendomsvurderingssystem kan realiseres som senest forudsat²⁴.

PAL-skatten reduceres fra 15,3 pct. til 15,0 pct., som var niveauet frem til 2011. Den umiddelbart lavere nominelle PAL-skattesats på 15 pct. (ift. 25 pct. på øvrig aktie- og kapitalindkomst) skal ses i lyset af, at privat pensionsopsparing bl.a. kan medføre modregning i folkepension, hvilket øger den reelle beskatning betydeligt.

Derudover afskaffes både investorfradraget og aktiesparekontoen, som skaber unødvendig forvridding og kompleksitet og mere har karakter af lappeløsninger i det nuværende system på grund af dets høje satser. Desuden afskaffes arve- og gaveafgiften i skattereformen, se appendiks 4 for en uddybning. Arve- og gaveafgiften skaber et ekstra lag af forvridding oven på den eksisterende forvridding fra beskatning af kapitalafkast og kan i dag medføre, at hele realafkastet af opsparing går til beskatning.

Desuden afskaffes loftet over indskud på ratepension, som er på 58.500 kr. i 2021. Det skal bl.a. ses i lyset af, at topskatten afskaffes. Dermed er der ikke længere et stort incitament til fx at indskyde store beløb på ratepension umiddelbart før pensionsalderen, for derefter at trække dem ud som pensionist (for at spare topskat). Derfor afskaffes loftet over indbetalinger til ratepension. Ifølge Finansministeriet²⁵ indebærer det et provenutab på 4,6 mia. kr. i 2030. Se dog afsnit 3 om varig virkning og krydseffekter i skattereformen.

For håndtering af beskatningen af hovedaktionærer henvises til appendiks 5.

²³ Det er her lagt til grund, at kapitalindkomstbeskatningen ændres fra, at man bliver beskattet ud fra den enkelte kommunes kommuneskattesats (som i gennemsnit er 25 pct.) til at blive beskattet med 25 pct. i alle kommuner.

²⁴ Det må derimod anses for mere tvivlsomt, om det nye vurderingssystem for grunde kommer til at fungere. Grundvurderingerne har dog kun betydning for de kommunale grundskatter, som ikke er en del af denne reform.

²⁵ Kilde: [Finansministeriets svar](#) på Finansudvalgets spørgsmål nr. 304, 2020-21

AFGIFTER

Det danske afgiftssystem afviger betydeligt fra, hvordan det ud fra et samfundsøkonomisk hensyn burde se ud. Med skattereformen tages hul på at omlægge afgiftssystemet, så de samfundsøkonomiske forvriddingsomkostninger bliver mindst mulige.

Ideelt set bør afgifter højst svare til de eksterne skadesomkostninger, der er forbundet med den afgiftsbelagte aktivitet. Der kan f.eks. være tale om forurening ved udledning af skadelige stoffer. Når afgifterne medfører grænsehandel, bør afgiftssatsen dog være mindre end skadesomkostningen. Afgifter kan også anvendes til at realisere politisk fastsatte mål som f.eks. klimamål på en omkostningseffektiv måde.

Derimod bør afgifter ikke benyttes alene til at finansiere offentlige udgifter eller omfordele indkomst. Det skyldes, at en afgift er mere forvridende end en indkomstskat med samme fordelingsmæssige profil. Både afgifter og indkomstskatter reducerer gevinsten ved at arbejde og forvrider derfor arbejdsudbuddet. Hertil kommer, at afgifter også forvrider forbruget. Der er således en yderligere samfundsøkonomisk omkostning ved, at der forbruges mindre af den afgiftsbelagte vare. En sådan yderligere forvriddning kan kun begrundes, hvis den modsvarer en ekstern skadesomkostning, som tilsiger at begrænse forbruget af den pågældende vare.

I skattereformen afskaffes en lang række afgifter, som ikke kan begrundes med eksterne omkostninger. Det gælder bl.a. registreringsafgiften, tinglysningsafgiften, afgifter på (hvad der tidligere blev opfattet som) luksusvarer som chokolade og kaffe samt den såkaldte arbejdsskadeafgift. Desuden udvides CO₂-afgiften til alle udledninger uden for det nuværende kvotesystem og hæves fra 179,2 kr./ton til 550 kr./ton svarende til det nuværende niveau for EU's kvotepris.

Herunder beskrives først klima- og energi-delen af skattereformen. Efterfølgende beskrives reduktioner af øvrige afgifter.

AFGIFTER – KLIMA OG ENERGI (CO₂, ELAFGIFT MV.)

Skattereformen udvider CO₂-afgiften til alle udledninger uden for det nuværende kvotesystem og hæver den til EU's kvotepris. Som udgangspunkt bør prisen på at udlede CO₂ være den samme på tværs af kvote- og ikke-kvotesektoren²⁶. Dermed sikres det, at reduktion af CO₂ sker, hvor det er billigst, fremfor hvor afgiften er højest. Ved fastsættelsen af afgiftsniveauet er Danmark dog også bundet af EU's reduktionskrav til ikke-kvotesektoren (der er ingen nationale reduktionskrav til kvotesektoren), men det vurderes, at et afgiftsniveau svarende til den nuværende kvotepris sammen

²⁶ Ikke-kvotesektoren omfatter opvarmning, landtransport og landbrug samt binding i jord og skov

med ændringerne af energiafgifterne vil realisere de forventede EU-krav til den danske ikke-kvote-sektor.

Energi- og klimadelen af skattereformen indeholder følgende tiltag, jf. også tabel 6:

- CO₂-afgiften udvides til alle udledninger uden for det nuværende kvotesystem og hæves fra 179,2 kr./ton til 550 kr./ton svarende til det nuværende niveau for EU's kvotepris. Afgiften reguleres årligt med den forventede udvikling i kvoteprisen.
- Også landbrugets udledninger af andre drivhusgasser end CO₂ samt nettobindingerne i jord og skov omfattes, men først fra 2025, når der er udviklet et bedriftsemissionsregnskab at basere afgiften på. Det kan overvejes at kompensere landbruget.
- Eksisterende energiafgifter på olieprodukter (bortset fra transport), stenkul mv., naturgas og elektricitet (el-afgift) sænkes til EU's minimumsniveau. Energiafgifterne er en ineffektiv måde at reducere drivhusgasudledningen på sammenlignet med en CO₂-afgift og ETS (EU's CO₂-kvotesystem). For brændstoffer til transport sænkes energiafgifterne, så summen af energiafgift og CO₂-afgift er uændret i forhold til i dag. Det afspejler, at for person- og varebiler svarer benzin/dieselafgift, ejerafgift mv. omtrent til de eksterne kørselsomkostninger²⁷.
- CO₂-afgift mv. indebærer isoleret set en skattestigning på 6½ mia. kr. i 2030, jf. tabel 6, mens lavere elafgift mv. medfører en skattelettelse på ca. 13 mia. kr. Samlet set indebærer CO₂-afgift, nedsættelse af elafgift mv. en nettoskattelettelse på knap 7 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd i 2030. Den varige skattelettelse (dvs. effekten på holdbarheden) vil være lavere, ca. 3½ mia. kr., hvilket skyldes at fx effekten af lavere elafgift er markant lavere på længere sigt, fordi elforbruget ikke forventes at stige i takt med velstandsudviklingen. Dermed udhules elafgiftsprovenuet over tid som andel af BNP, og dermed er det "billigere" for statskassen at nedsætte elafgiften målt i varig virkning.

Tabel 6. CO ₂ -afgift mv., provenueeffekter i 2030 samt varig virkning		
Provenu efter tilbageløb og adfærd, mia. kr.	2030	Varig virkning
CO ₂ -afgift mv. i alt	-6,7	-3,4
CO ₂ -afgift på 550 kr./ton (svarende til EU's kvotepris)	6,5	1,8
CO ₂ fra non-ETS	3,7	1,2
Andre drivhusgasser end CO ₂	3,0	0,9
LULUCF	1,9	0,2
Nedsættelse af energiafgifter på transport (svarende til CO ₂ -afgiftsforhøjelse)	-2,1	-0,5
Reduktion af afgifter til EU's minimumsniveau	-13,2	-5,2
Afgift af stenkul	0,0	-0,1
El-afgift	-9,0	-4,5
Naturgas-afgift	-2,0	-0,3
Afgift af olieprodukter (bortset fra transport)	-2,2	-0,3

Kilde: CEPOS-beregninger

²⁷ Det gælder for benzinbiler og nyere dieslbiler, mens ældre dieslbiler har en højere partikelforurening.

CEPOS' forslag tager udgangspunkt i, at Danmark er pålagt reduktionsmål for drivhusgasser af EU. EU deltager i Paris-aftalen og har på medlemslandenes vegne forpligtet sig til at reducere sine udledninger. Hidtil har EU forpligtet sig til en reduktion på 40 pct. af drivhusgasudledningerne fra 1990 til 2030, men det er besluttet at skærpe målet til en 55 pct.-reduktion i samme periode.

EU forestår selv reduktionerne inden for den såkaldte kvotesektor, som omfatter CO₂ fra kraftværker, industri og fly. Udledningerne fra ikke-kvotesektoren (opvarmning, landtransport og landbrug samt binding i jord og skov) er derimod omsat til reduktionsmål for hvert land²⁸.

Ifølge regeringen²⁹ vil aftalt politik indebære en reduktion i de totale udledninger fra både ikke-kvotesektoren og de danske kvote-udledninger på 55 pct. i 2030 i forhold til 1990, dvs. en opfyldelse af det kommende EU-reduktionskrav på 55 pct. for hele EU. Det er vurderingen, at Danmark også med CEPOS' skattereform vil opfylde et kommende reduktionskrav fra EU.

Det vurderes, at forslaget om CO₂-afgift mv. ikke vil have nævneværdige effekter på arbejdsudbuddet, mens BNP øges med 4,6 mia. kr.

Hvis Danmark vælger at gå videre end EU's reduktionskrav (som også udmønter vore forpligtelser i henhold til Paris-aftalen) - såsom med klimalovens 70 pct.-klimamål - bør det realiseres gennem kvoteannullering. I et bindende kvotesystem er det ineffektivt at begrænse kvoteefterspørgslen, som blot vil medføre lavere kvotepriser og dermed drivhusgaslækage til andre lande. Derimod falder udledningerne, hvis der annulleres kvoter. Med den forventede revision af EU's kvotesystem vil effektiviteten af kvotereduktion og ineffektiviteten af isolerede nationale tiltag øges.

ØVRIGE AFGIFTER

Herunder fremgår en oversigt over øvrige afgiftslettelser i skattereformen, jf. tabel 7. Forslagene er yderligere beskrevet under tabellen³⁰.

²⁸ Kommissionen har dog foreslået at indføre en kvote-regulering også af landtransport og opvarmning, men bibeholde nationale reduktionsmål for den nuværende ikke-kvotesektor. Der udestår imidlertid nærmere beslutninger herom.

²⁹ "[Klimaprogram 2021](#)", regeringen, september 2021

³⁰ Ifølge ministeriernes afgifts- og tilskudsanalyse svarer de nuværende satser på SO₂ og NO_x omtrent til skadesomkostningerne. Dvs. de fastholdes uændret i reformforslaget.

Tabel 7. Øvrige afgiftsnedsættelser mv. i skattereformen (udover energi og klima)

	Provenu efter tilbageløb og adfærd, mia. kr.	Arbejdsudbud	BNP, mia. kr.
Øvrige afgifter i alt	-25,8	8.100	4,2
Registreringsafgift afskaffes	-12,4	8.700	4,9
Momsfritagelse på personbefordring afskaffes	1,4		
Tinglysningsafgift afskaffes	-5,6		
Arbejdsskadeafgift afskaffes	-0,5	100	0,1
Is-afgift afskaffes	-0,4		
Kaffeafgift afskaffes	-0,3		
Chokoladeafgift afskaffes	-2,0		
Spiritusafgift reduceres til EU's minimumssats (halvering)	-0,4		
Cigaretafgift nedsættes med 16,5 kr.	-0,1	-700	-0,8
Affaldsafgift afskaffes	-0,1		
Afgift af råstofmaterialer afskaffes	-0,2		
Afgifter på spildevand afskaffes	-0,3		
Afgift på ledningsført vand afskaffes	-1,6		
Afgift på spil afskaffes	-2,4		
Pulje til afskaffelse af fiskale gebyrer	-1,0		

Kilde: Se nærmere beskrivelse ved de enkelte forslag

Registreringsafgift afskaffes

På transportområdet afviger afgifterne i meget høj grad fra de eksterne omkostninger. Afgifterne på konventionelle personbiler ligger væsentligt over de omkostninger, bilisterne skaber i form af støj, trængsel, udgifter i forbindelse med uheld samt udledning af partikler og CO₂³¹.

En optimal bilbeskatning bør indeholde en præcis beskatning af de negative eksternaliteter, som biler giver anledning til. Dvs. CO₂-udledning bør beskattes med en CO₂-skat (jf. ovenstående afsnit), mens trængsel bør beskattes gennem kørselsafgifter, som differentieres efter trængsel, dvs. højest afgifter i København i myldretiden. Trængslen bør styre vejinvesteringerne, så kapaciteten udvides, hvor der er mest trængsel. Der er imidlertid ikke nogen negativ eksternalitet ved hverken bilkøbet eller ejerskab af en bil, og derfor skal der ikke være nogen skat herpå. Den eksisterende registreringsafgift er endda i høj grad udmålt efter CO₂-udledning, hvilket medfører en uhensigtsmæssig stor skyggepris på CO₂-reduktion fra biler.

Derfor indeholder skattereformen en afvikling af registreringsafgiften, hvilket indebærer et provenutab på 12,4 mia. kr. ifølge Skatteministeriet³². På kortere sigt kan dieseltillægget i ejerafgiften for ældre dieselbiler forhøjes for at dække eventuelle resterende eksterne omkostninger fra partikler,

³¹ Kilde: [Skatteøkonomisk Redegørelse 2021](#), Skatteministeriet

³² [Skatteministeriets svar på spørgsmål nr. 570 \(2020-2021\)](#)

ligesom der bør indføres et tillæg for eldrevne bilers eksterne omkostninger, som ikke er dækket af brændstofafgifter og nuværende ejerafgifter³³. På længere sigt kan det være hensigtsmæssigt med indførelse af kørselsafgifter, når det teknologisk og økonomisk er muligt. Det vil indebære, at man målrettet kan beskatte negative eksternaliteter mht. trængsel og partikler i større byer. Kørselsafgifter kan dermed på længere sigt erstatte ejerafgifterne³⁴.

Momsfritagelse på personbefordring (kollektiv transport, taxi, fly) afskaffes

I dag er personbefordring som taxi, kollektiv transport og fly fritaget for moms. Denne momsfrigørelse afskaffes. Det skyldes, at der principielt set ikke bør være undtagelser fra den flade momssats på 25 pct. Momsfrigørelsen virker som et forvridende subsidie til husholdningerne, mens den indebærer en ekstraomkostning for momsregistrerede erhvervsvirksomheder. Særligt er det bemærkelsesværdigt, at CO₂-udledninger fra fx taxi- og buskørsel derigennem subsidieres.

Tinglysningsafgift

Tinglysningsafgiften er en ren fiskal afgift, dvs. afgiften har alene til formål at tilvejebringe et skatteprovenu. Der er ikke nogen negative eksternaliteter ved fx boligkøb, som giver anledning til at opkræve en afgift. Tværtimod reducerer afgiften omsætningen på ejendomsmarkedet og påvirker mobiliteten negativt. Derfor bør tinglysningsafgiften afskaffes, jf. principperne bag skattereformen. Tinglysningsafgiften er en skat på fx boligkøb og boliglån. Provenutabet ved en afskaffelse vurderes til ca. 5½ mia. kr.

Tinglysningsafgiften erstattes af brugerbetaling, som fastsættes således, at statens driftsudgifter til tinglysning kan dækkes. Ifølge Skatteministeriet³⁵ udgør driftsudgifterne til Tinglysningsretten under 100 mio. kr. årligt.

Arbejdsskadeafgift

Arbejdsskadeafgiften påvirker ikke den enkelte virksomheds incitament til at reducere antallet af arbejdsskader, men virker alene ved at påvirke erhvervs- og lønstrukturen. Den primære effekt af afgiften er dermed tilvejebringelse af skatteprovenu. Derfor afskaffes afgiften. Provenutabet er på 0,5 mia. kr.

³³ En del af registreringsafgiften for husholdninger kan i princippet fungere som erstatning for beskattning af det implicitte kapitalafkast ved bilejerskab. Det er imidlertid kun en ganske beskedne del af den nuværende afgift, og neutralitetshensyn ville desuden tale for at fritage erhverv. Det vurderes ikke hensigtsmæssigt at opretholde afgiften alene for at varetage dette hensyn (som i øvrigt også gælder andre varige forbrugsgoder).

³⁴ Desuden bør broafgifterne over Storebælt og Øresund afskaffes, fordi de helt overvejende er af fiskal karakter. Trængsel og vejslid kan begrunde en vis brugerbetaling – navnlig når der indføres kørselsafgifter generelt – men den står ikke mål med de administrative omkostninger. Den resterende del af broafgifterne har rent fiskal karakter. Derfor bør broafgifterne principielt set afskaffes. Der er dog ikke tilvejebragt provenu i skattereformen til dette, men det kan evt. ske i forbindelse med indførelse af kørselsafgifter.

³⁵ [Skatteministeriets svar på spørgsmål nr. 186 \(2019-2020\)](#)

Afgifter på is, kaffe og chokolade

Disse fiskale afgifter afskaffes i skattereformen.

Spiritusafgift reduceres til EU's minimumssats (halvering)

Afgiften på spiritus er omtrent 3 gange så høj, som de afledte offentlige sundhedsmkostninger og grænsehandlen tilsiger³⁶. I skattereformen er spiritusafgiften nedsat til EU's minimumssats, hvilket svarer til en halvering. Dermed vil spiritusafgiften fortsat være højere end den samfundsøkonomisk hensigtsmæssige sats³⁷. En halvering af spiritusafgiften giver et provenutab på 0,4 mia. kr. ifølge Skatteministeriet³⁸.

Cigarettafgifter

Skatteministeriet vurderede i december 2019³⁹ (dvs. under S-regeringen), at det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige sats (svarende til den fiskale eksternalitet) på cigarettafgiften var 3,5 kr. højere end det daværende niveau. Efterfølgende forhøjede S-regeringen cigarettafgiften med 19 kr., dvs. 16,5 kr. højere end det samfundsøkonomisk begrundede niveau.

Derfor indgår der i skattereformen en markant nedsættelse af cigarettafgiften med 16,5 kr. til den samfundsøkonomisk begrundede sats. Provenutabet efter tilbageløb og adfærd er på beskedne 0,1 mia. kr., ifølge Skatteministeriet, på trods af et stort umiddelbart provenutab på 4,4 mia. kr., dvs. nedsættelsen er stort set selvfinansierende. De store dynamiske effekter stammer i høj grad fra mindre grænsehandel, hvilket betyder, at en meget stor del af den umiddelbare skattelettelse kommer tilbage i statskassen igen, fordi der købes flere afgiftsbelagte cigaretter i Danmark.

Skatteministeriets skøn ser i modsætning til tidligere bort fra risikoen fra, at grænsehandlen sættes i system ved tilstrækkelig stor afgiftsforskel, hvilket taler for et endnu lavere samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt niveau.

Affaldsafgift, afgift af råstofmaterialer, afgifter på spildevand, afgift på ledningsført vand, afgift på spil

Disse fiskale afgifter afskaffes i skattereformen

Fiskale gebyrer

³⁶ Kilde: [Skatteøkonomisk Redegørelse 2018](#), Skatteministeriet

³⁷ Den samfundsøkonomisk hensigtsmæssige afgift er den fiskale eksternalitet, som opstår ved at forbrug med negative sundhedseffekter kan påvirke de offentlige udgifter. Det er dog kun en såkaldt second best-løsning, der kan anvendes som erstatning fra brugerbetaling i sundhedssektoren. Afgifter på sundhedsskadelige produkter er således en partiel brugerbetaling på sundhed ad bagvejen.

³⁸ [Skatteministeriets svar](#) på SAU spørgsmål nr. 377 (2020-2021)

³⁹ Kilde: [Skatteøkonomisk Redegørelse 2019](#), Skatteministeriet

Der afsættes desuden en pulje på 1 mia. kr. til at afskaffe fiskale gebyrer. Se appendiks 6 for en uddybning.

3. FINANSIERING AF SKATTEREFORMEN

Skattereformen finansieres af råderummet frem til 2030, en række reformer af indkomstoverførslerne samt gennem besparelser på jobcentre og erhvervsstøtte, jf. tabel 8. Finansieringen er uddybet herunder.

Tabel 8. Finansiering af skattereformen			
	Provenu efter tilbageløb og adfærd, mia. kr.	Arbejdsudbud	BNP, mia. kr.
Råderum ved underskud på 0,5 pct. af BNP i 2030 (nulvækst ift. 2022)	41,8		
Indkomstoverførsler	43,7	87.725	83,1
Inflationsregulering af indkomstoverførsler frem til 2030	13,2	9.800	7,7
SU reduceres med 20 pct., 6. SU-år afskaffes samt indførelse af lån på kandidatdelen	5,0	7.600	5,8
Dimittend-dagpenge reduceres til 7.500 kr.	2,6	8.700	7,0
Dagpenge reduceres med 10 pct.	3,2	9.675	7,4
Arne-pension (inkl. Skattestigninger) afskaffes – besparelse på jobcentre	1,1	8.700	11,8
Efterløn afskaffes	10,0	24.000	23,0
Seniorjob afskaffes	0,3	800	0,7
Kontanthjælp: Afskaffelse af aktivitetstillæg for unge	0,3	350	0,2
Folkepensionsalder forhøjes med 1 år i 2030 (fra 68 til 69 år)	5,9	16.800	18,7
Grøn check afskaffes	2,1	1.300	0,8
Øvrig finansiering	15,0		
Besparelse på jobcentre	5,0		
Reduceret erhvervsstøtte	10,0		
Finansiering i alt	100,5	87.725	83,1

Kilde: Se nærmere beskrivelse ved de enkelte forslag

FINANSIERING: 2030-EFFEKTER, VARIG VIRKNING OG OVERHOLDBARHED

Skattereformen er fuldt finansieret i varig virkning og i 2030, hvis der sigtes mod et underskud på de offentlige finanser på 0,5 pct. af BNP i 2030, svarende til grænsen i budgetloven. Det anbefales dog at justere grænsen i budgetloven til 1 pct. af BNP. Det skyldes, at de offentlige finanser er overholdbare med 1,3 pct. af BNP (31 mia. kr.) ved et underskud på 0,5 pct. af BNP i 2030.

Provenutabellerne i notatet angiver generelt 2030-virkningen. Enkelte af finansieringselementerne giver et mindre varigt provenu end i 2030. Det drejer sig om højere folkepensionsalder, afskaffelse

af efterløn, CO₂-afgift samt afskaffelse af grøn check⁴⁰. Omvendt giver den betragtelige nedsættelse af elafgiften samt af de fleste øvrige forbrugsafgifter også lavere provenutab målt i varig virkning end i 2030. Desuden er den varige virkning af afskaffelsen af loftet over ratepension også kun 0,4 mia. kr. mod 4,6 mia. kr. i provenutab i 2030, fordi det store provenutab i 2030 stort set udelukkende skyldes udskyldelse af skattebetalinger til efter 2030.

Desuden er afskaffelsen af arbejdsmarkedsbidraget også billigere på sigt end målt i 2030. Det skyldes, at afskaffelsen af arbejdsmarkedsbidraget øger pensionsindbetalingerne, hvilket øger skatteindtægterne ved udbetaling. Denne effekt er ikke medregnet i provenuskønnet i skattereformen. På baggrund af beregninger fra Finansministeriet⁴¹ indebærer dette, at provenutabet på lang sigt er ca. 5 mia. kr. lavere end i 2030.

Samlet vurderes der ikke at være nævneværdig forskel på de samlede provenueffekter i 2030 og de samlede varige provenueffekter. Om noget er den varige provenueffekt mere positiv end målt i 2030.

Skattereformen er målt alene ved traditionelle marginaleffekter væsentligt overfinansieret med ca. 11 mia. kr. i 2030 (også varigt er reformen overfinansieret, jf. ovenfor). Når der tages hensyn til, at en række af lettelserne ikke kun er marginale, samt at ændringerne påvirker hinanden, reduceres nettoprovenuet, jf. nedenstående afsnit om krydseffekter. Adfærdseffekterne er desuden beregnet ved ministeriernes beregningskonventioner, som er yderst forsigtigt ansat⁴².

Samlet set er der således meget stor sikkerhed for, at reformen er mindst fuldt finansieret, og at der sandsynligvis er rum til yderligere lempelser.

Krydseffekter i skattereformen

Der er tale om en større skattereform, og det indebærer naturligvis, at der vil være en række krydseffekter på de offentlige finanser, som der ikke umiddelbart er taget højde for i de anvendte marginale beregningskonventioner fra ministerierne. På skatteområdet medfører de et mindre provenu end opgjort ved de marginale effekter alene.

For at tage højde for provenueffekten af krydseffekter er de vigtigste identificeret, og der er afsat en finansieringsramme, som sikrer, at reformen er fuldt finansieret selv under meget konservative forudsætninger.

Samtidig er der indlagt en buffer, som skal sikre, at skattereformen er fuldt finansieret, herunder i tilfælde af, at Finansministeriet fx har nyere provenuskøn end de her anvendte. Det er naturligvis

⁴⁰ Desuden svarer den varige effekt af reduktionen af rentefradraget fra 33 til 25 pct. ikke til 2030-effekten.

⁴¹ [Finansministeriets svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 105 \(2019-2020\)](#)

⁴² Se Otto Brøns-Petersen: "[Behov for revision af skatteberegningkonventionerne](#)", Samfundsøkonomen nr. 4, december 2016

ikke hensigten, at skattereformen skal polstre de offentlige kasser. Hvis skattereformen realiseres – og bufferen fortsat er positiv – bør bufferen gå til yderligere skattelettelser. Den samlede ramme til krydseffekter og forsigtighedsbuffer er knap 11 mia.kr. i 2030.

Herunder redegøres for størrelsesordenen af krydseffekterne:

Den største effekt er, at afgiftslettelserne på knap 50 mia. kr. (umiddelbart provenutab) reducerer det automatiske tilbageløb med knap 5 pct. point (dvs. fra 23 til godt 18 pct. for indkomstskattelettelser). Det betyder, at de umiddelbare skattelettelser på ca. 135 mia. kr. vurderes at blive ca. 6½ mia. kr. dyrere, end når der blot regnes marginalt på hvert forslag.

Dertil kommer at det dynamiske provenu af skattelettelserne bliver mindre. Det skyldes at marginalsatten er nedsat til 37 pct. Dvs. når der arbejdes flere timer, bliver skatten på denne ekstra løn beskattet med 37 pct. (frem for fx 42 pct. som der er regnet med ved afskaffelse af topskatten). Ligeledes er tilbageløbet af den ekstra indkomst også lavere jf. ovenfor.

For reformer af indkomstoverførsler er der modsatrettede krydseffekter, samlet giver en nettoeffekt på ca. 0. Tilbageløbet er mindre, hvilket betyder at en større del af den umiddelbare provenu gevinst ved lavere overførsler beholdes, fordi staten mister mindre på tabt tilbageløb (denne effekt virker på hele den umiddelbare virkning). Omvendt betyder lavere skat på arbejde samt lavere tilbageløb, at de dynamiske effekter i mia. kr. er mindre (denne effekt virker kun på de dynamiske effekter).

Baseret på en gennemgang af hvert forslag baseret på bl.a. ny tilbageløbsfaktor, en marginalskat på 37 pct. og lavere deltagelsesskat, skønnes ovenstående krydseffekter (lavere tilbageløb og lavere dynamisk provenu fra skattelettelser samt effekt fra indkomstoverførsler) at udgøre i alt 8 mia. kr.

Dertil kommer en stor krydseffekt fra afskaffelse af loftet over indbetalinger til ratepension: Årsagen til at provenuet er så højt i 2030 på 4½ mia. kr. skyldes ifølge Finansministeriet, at topskatteydere vil vælge at indbetale mere på ratepension i fravær af loftet. Der er allerede taget hensyn til det afledte mindreprovenu fra topskatten ved opgørelsen af marginaleffekten af forslaget i reformen. Når topskatten er afskaffet, vil dette isolerede incitament til at skyde mere ind på ratepensioner dog ikke længere eksistere, og derfor må det forventes, at provenutabet ved afskaffelse af loftet over ratepension snarere er omtrent 0, fordi der ikke kan forventes en mærkbar stigning i pensionsindbetalingerne (topskatteydere kan i forvejen indbetale så meget de har lyst til på livrente). Dvs. denne krydseffekt er altså på i størrelsesordenen -4½ mia. kr. og trækker i modsat retning af de øvrige krydseffekter.

De her identificerede krydseffekter svarer samlet til 3½ mia.kr. og er altså væsentligt lavere end rammen på knap 11 mia.kr. Der er altså rigeligt plads inden for rammen til yderligere, mindre væsentlige krydseffekter mv.

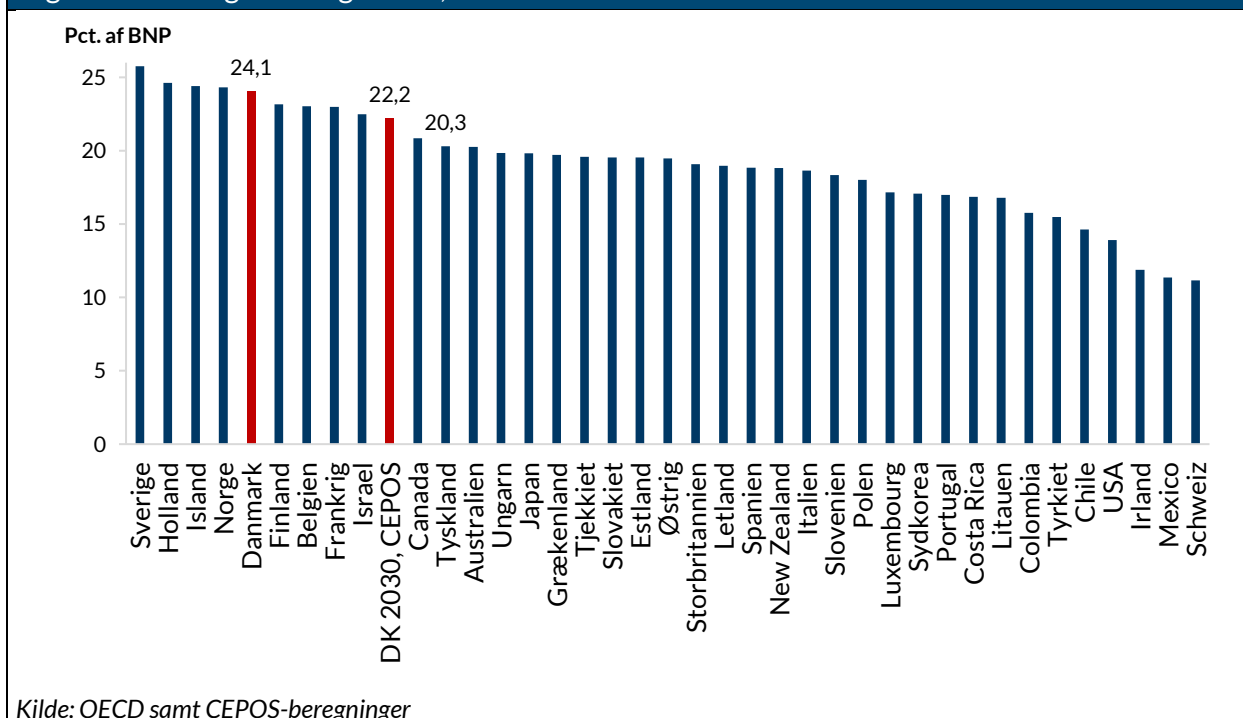
NULVÆKST I OFFENTLIGT FORBRUG – OFFENTLIG SEKTOR I 2030 FORTSAT STØRRE END I TYSKLAND

Frem til 2030 er der et råderum på de offentlige finanser på ca. 42 mia. kr., hvis der planlægges efter et underskud på 0,5 pct. af BNP i 2030, og der afsættes midler til forsvarsaftalen, som løfter forsvarsudgifterne frem til 2023⁴³. Råderummet er beregnet ift. 2022, dvs. finansieringen af skattereformen er ikke afhængig af råderummet til finansloven for 2022.

Råderummet kan anvendes på enten lavere skat eller højere offentlige udgifter. Skattereformen finansieres bl.a. ved at anvende hele råderummet på lavere skat. Det indebærer nulvækst i det offentlige forbrug, dvs. man kan ansætte det samme antal offentligt ansatte som i dag, og der er også råd til lønstigninger.

Danmark har i dag det 5. højeste offentlige forbrug blandt de 38 OECD-lande med et offentligt forbrug, der udgør 24,1 pct. af BNP. Hvis der er nulvækst frem til 2030, vil det offentlige forbrug udgøre 22,2 pct. af BNP i 2030, jf. figur 8⁴⁴, hvilket indebærer, at Danmark vil have det 9. højeste offentlige forbrug i OECD, fortsat højere end f.eks. Tyskland (20,3 pct. af BNP).

Figur 8. Offentligt forbrug i 2019, OECD samt DK i 2030 med CEPOS' skattereform

Kilde: OECD samt CEPOS-beregninger

⁴³ I de 42 mia. kr. er også indregnet de 0,5 mia. kr. fra "Reserve til sikring af gode rammebetingelser i dansk erhvervsliv"

⁴⁴ Heri er også indregnet besparelserne på seniorjob og jobcentre, som også er offentligt forbrug. Samtidig er det indregnet, at skattereformen øger BNP, hvilket isoleret set reducerer mekanisk set det offentlige forbrugs andel af BNP, selvom denne effekt ikke reducerer de ressourcer, der er til rådighed for det offentlige forbrug.

REFORMER AF INDKOMSTOVERFØRSLER

Skattereformen finansieres bl.a. af en række reformer af indkomstoverførslerne, jf. tabel 8 ovenfor, herunder inflationsregulering, SU-reform, lavere dimittend-dagpenge samt afskaffelse af efterløn og Arne-pension.

Reformerne af indkomstoverførslerne er uddybet i appendiks 7.

ØVRIG FINANSIERING

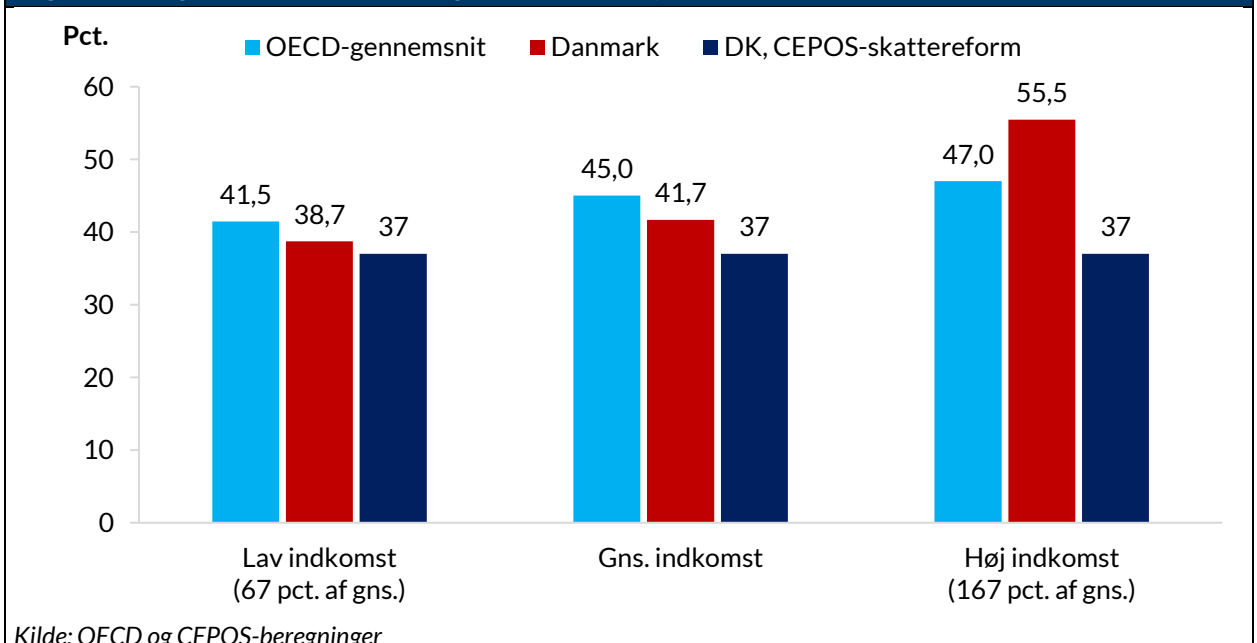
Skattereformen finansieres desuden af besparelser på i alt 15 mia. kr. på hhv. jobcentre (5 mia. kr.) og erhvervsstøtte (10 mia. kr.), jf. appendiks 8.

4. EFFEKTER AF SKATTEREFORMEN

EFFEKT PÅ MARGINALSKATTER IFT. OECD-LANDE

Marginalskatten på 37 pct. vil være den 9. laveste i OECD for højindkomster (167 pct. af gns. indkomst) – det er lavere end i Tyskland, USA og Storbritannien. OECD-gennemsnittet er på 47 pct. for højindkomster, dvs. en marginalskat på 37 pct. er 10 pct. point lavere, jf. figur 9 og appendiks 9.

Figur 9. Marginalskat i Danmark og OECD fordelt på indkomstniveau, 2020

Den lavere gennemsnitsskat vil tiltrække flere dygtige udlændinge til det danske arbejdsmarked, ligesom det bliver mindre attraktivt for dygtige danskere at arbejde i udlandet (pga. skatten).

SAMFUNDSØKONOMISKE GEVINSTER

Skattereformen medfører samfundsøkonomiske gevinster på i størrelsesordenen 50 mia. kr.

De største samfundsøkonomiske gevinster i reformen stammer fra reduktion eller afskaffelse af de mest forvridende skatter. Alene afskaffelsen af topskatten giver en samfundsøkonomisk gevinst på godt 3 mia. kr. Reduktionen af selskabsskatten til 12 pct. giver en gevinst på ca. 7 mia. kr. Afskaffelsen af registreringsafgiften giver også en gevinst på 7 mia. kr. Omlægning af energi- og CO₂-afgifter medfører en gevinst på 2 mia. kr. De lavere indkomstoverførsler indebærer en samfundsøkonomisk gevinst gennem adfærdsændringer (øget arbejdsudbud) på ca. 20 mia. kr. De øvrige nedsættelse af personskatterne (udover topskat) indebærer en gevinst på 3 mia. kr.

Opgørelsen af de samfundsøkonomiske gevinster af skattereformen tager udgangspunkt i adfærdsvirkninger på de offentlige finanser, jf. Skatteministeriet⁴⁵. Hertil kommer samfundsøkonomiske gevinster fra lavere afgifter, som mindsker forvridning af forbrugsvalg og reducerer grænsehandel, jf. Skatteministeriet⁴⁶.

EFFEKT PÅ INDKOMSTFORDELING

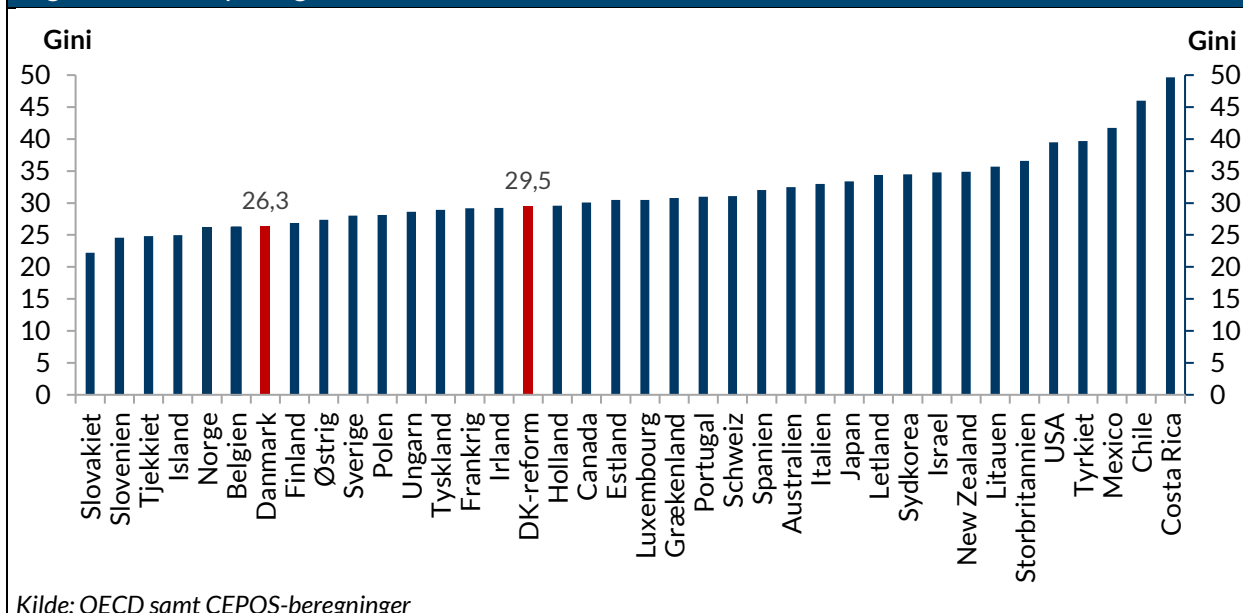
Skattereformen vurderes at øge den såkaldte Gini-koefficient med ca. 3 procentpoint. Det er primært topskat (0,95 point), afskaffelse af arbejdsmarkedsbidrag uden regulering af overførsler (0,7 point), flad skat på aktie- og kapitalindkomst på 25 pct. (0,5 point), inflationsregulering af overførsler (0,5 point) samt SU-reformen (0,4 point), som bidrager til at øge den målte ulighed. Omvendt bidrager de lavere cigaretafgifter til at øge ligheden (med 0,1 point).

Danmark er i dag OECD's 7. mest lige land målt ved Gini-koefficienten. Med reformen vil Danmark blive placeret som nr. 15, på niveau med Holland, Frankrig, Irland og Canada. Uligheden vil fortsat være lavere end i fx Italien og Spanien, jf. figur 10.

⁴⁵ Se fx [Skatteministeriets svar](#) på SAU 135 (2020-21)

⁴⁶ Kilde: [Skatteøkonomisk Redegørelse 2021](#), Skatteministeriet

Figur 10. Effekt på ulighed: Gini, OECD-lande

Kilde: OECD samt CEPOS-beregninger

Stigningen i den målte ulighed skal ses i sammenhæng med de positive effekter på velstand og beskæftigelse, idet reformen øger beskæftigelsen med 130.000 personer.

Reformen har ikke som selvstændigt mål at øge uligheden eller tilstræbe en bestemt fordelingsmål-sætning. Men den øgede ulighed er en acceptabel sideeffekt af de meget store positive effekter på beskæftigelse, velstand og forenkling af skattereformen.

Fordelingsberegningen giver kun et øjebliksbillede på indkomstfordelingen. En væsentlig del af omfordelingen foregår imidlertid i dag på tværs af livscyklens snarere end mellem forskellige livsindkomster. F.eks. indebærer reduktionen af SU en forøgelse af Gini-koefficienten som øjebliksbillede, men vil over et livsforløb have begrænsede effekter på Gini fordi det i høj grad går til personer, som senere i livet opnår højere indkomster, jf. afsnit 1 om effekter på familietyper.

FORENKLING AF SKATTESYSTEMET

Når danskerne modtager deres årsopgørelse, bliver de mødt af en for de fleste helt uoverskuelig opgørelse, som indeholder et virvar af fradrag, indkomstopgørelser, grøn check, nedslag, modregning og meget mere. Desuden er der fradrag for arbejdsmarkedsbidrag i de øvrige skatter, hvilket tilføjer yderligere et lag af kompleksitet. Kort sagt så er det nuværende skattesystem næsten umuligt at forstå for almindelige borgere.

Skattereformen indeholder en markant forenkling, så lønindkomst udover personfradraget på ca. 46.000 kr. bliver beskattet med 12 pct. bundskat og 25 pct. i kommuneskat (i gennemsnit), dvs. en

flad marginalskat på 37 pct. Arbejdsmarkedsbidrag afskaffes ligesom jobfradrag, beskæftigelsesfradrag, pensionsfradrag, grøn check, boligjobordning og fagforeningskontingent også afskaffes.

Desuden gøres kapitalbeskatningen langt mere enkel: Der indføres en flad skat på 25 pct. for aktie- og renteindkomst til afløsning for de mange forskellige satser og indkomstopgørelser som findes i dag. Til gengæld afskaffes aktiesparekonto og investorfradrag, som mere har karakter af lappeløsninger. Arve- og gaveafgiften afskaffes også i dag, hvilket betyder, at borgere ikke skal overveje, om de af skattemæssige årsager skal give børnene arveforskud i form af gaver, eller overveje komplicerede skattemæssige konstruktioner for at imødegå kapitaldræn ved generationsskifte.

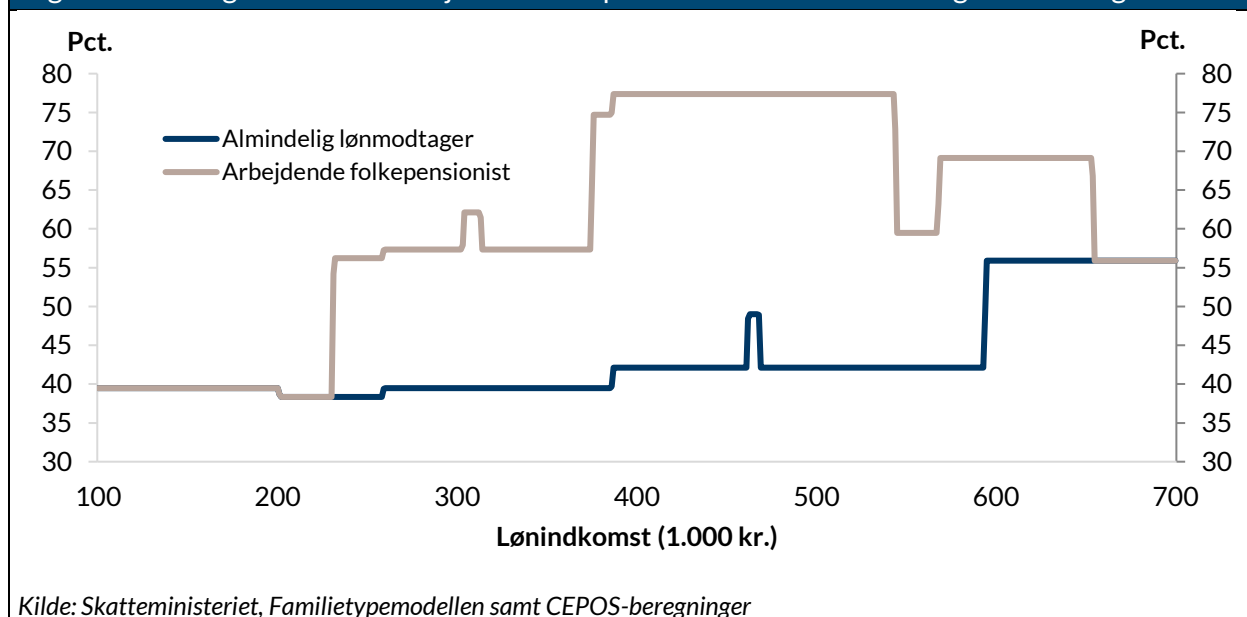
Samtidig indeholder reformen også en afskaffelse af en række afgifter, herunder registreringsafgift, tinglysningsafgift, arbejdsskadeafgift, chokoladeafgift samt afgift på kaffe og is. Det mindsker også de administrative byrder for særligt virksomheder og bidrager derigennem til en forenkling af skattesystemet. Nedsættelsen af selskabsskattesatsen og afskaffelsen af ekstraordinært forskningsfradrag vil reducere de administrative byrder hos virksomheder og myndigheder med bl.a. kontrol af TP-dokumentation. Selskabsskatten indebærer i forhold til provenuet høje administrative omkostninger og belaster retssystemet.

APPENDIKS 1. AFSKAFFELSE AF MODREGNING I PENSION MHT. ARBEJDSINDKOMST

Mange arbejdende folkepensionister har i dag en meget høj effektiv marginalsat, hvis de vil arbejde ekstra. Marginalskatten kan i dag være på helt op til effektivt 77 pct., jf. figur A1.1. Dvs., hvis man tjener 100 kr. ekstra, så tager det offentlige de 77 kr., og man beholder kun 23 kr. selv. Det gælder for enlige folkepensionister, der har en lønindkomst på mellem 387.000 og 543.000 kr. (og ikke har anden indkomst, herunder private pensionsudbetalinger). I dette interval betaler "almindelige" danskere en marginalsat på 42 pct. Dvs. de pågældende arbejdende pensionister har en marginalsat, der er op til 35 pct. point højere end "almindelige" lønmodtagere).

Når marginalskatten kan blive så høj som 77 pct., så skyldes det, at jo mere man tjener, jo mindre får man i folkepension. Der kan således ske modregning i både folkepensionens grundbeløb og pensionstillæg, når man arbejder ekstra. Dvs. at udover den "almindelige" marginalsat på 42 pct., skal der også tages hensyn til, at der sker aftrapning af folkepensionens grundbeløb og tillæg (på 30 hhv. 30,9 pct.).

Figur A1.1. Marginalsat for arbejdende folkepensionister samt almindelige lønmodtagere

Pensionister kan undgå indkomstaftapningen ved at vælge såkaldt opsat pension (dvs. man takker nej til folkepension, mens man arbejder og får forhøjet folkepension, når man stopper med at arbejde). På trods af dette er der ca. 40.000 personer, der rammes af modregningen, fordi de fravælger opsat pension⁴⁷. Det kan være ud fra en overvejelse om, at man vil risikere at miste pensionen som følge af tidlig død, ligesom regelsættet om opsat pension er meget kompliceret. Det er så

⁴⁷ Kilde: [Beskæftigelsesministeriets svar](#) på Finansudvalgets spørgsmål nr. 18, 2021-22

komplikeret, at Udbetaling Danmark anbefaler, at man kontakter en privat rådgiver, hvis man overvejer opsat pension⁴⁸.

Tilsvarende sker der modregning i både folkepensionen, førtidspension og seniorpension, hvis ægtefællen har arbejdsindkomst. Dette bidrager ligeledes til højere marginalsatser for ægtefællen.

CEPOS' skattereform afskaffer derfor modregningen i folkepensionen for egen arbejdsindkomst, samt for ægtefællens arbejdsindkomst for både folkepension, førtidspension og seniorpension. Det giver et provenutab på 1,3 mia. kr. og øger arbejdsudbuddet med ca. 2.600 personer.

APPENDIKS 2. ØVRIGE ÆNDRINGER AF PERSONBESKATNINGEN

Afskaffelse af modregning i børnecheck

I dag modregnes man i børnechecken, hvis indkomsten (topskattegrundlaget) er over 818.300 kr. Modregningen er på 2 pct., hvilket betyder at marginalsatzen effektivt forhøjes med knap 2 pct. i aftrappingsintervallet. Høje effektive marginalsatser på lønindkomst er skadelige, uanset om de stammer fra direkte skatter på lønindkomst (fx bundskat og topskat), indirekte skatter eller fra modregning i offentlige ydelser (fx folkepension og børnecheck).

Derfor afskaffes modregningen i børnechecken. Det øger arbejdsudbuddet med ca. 200 personer, mens provenutabet er på ca. 0,1 mia. kr.

Boligjob-ordningen afskaffes

Argumentet for den nuværende BoligJob-ordning er bl.a., at det gør det mere attraktivt at få arbejde i hjemmet udført hvidt fremfor som gør-det-selv-arbejde eller sort arbejde. De nuværende høje marginalsatser på arbejde indebærer, at man skal tjene 5.000 kr. for at fx en rengøringsassistent har 1.000 kr. udbetalt⁴⁹.

Denne skattereform søger netop at reducere de høje marginalsatser på arbejde (fra op til 56 pct. i dag til en flad skat på 37 pct.), og dermed bliver fx gør-det-selv-arbejde mindre attraktivt, fordi det bliver relativt billigere at få en håndværker til at lave carporten fremfor selv at lave den.

En udfordring med BoligJob-ordningen er, at andre brancher også vil udøve lobbyisme for, at lige netop deres branche bliver en del af ordningen. Madlavning er også gør-det-selv-arbejde, så hvorfor skal restauranter og take-away ikke også være en del af BoligJob-ordningen?

⁴⁸ <https://www.borger.dk/pension-og-efterloen/Folkepension-oversigt/udskudt-pension>

⁴⁹ Kilde: "Skat på arbejde er en skat på samhandel mellem personer", ABCepos, 2017

Centralt er det under alle omstændigheder, at afgrænsningen af BoligJob-ordningen til bestemte former for forbrug forvrider forbrugsbeslutningen.

Desuden øger BoligJob-ordningen bureaukratiet, fordi den enkelte skatteborger selv skal bruge tid på indtaste regningerne i årsopgørelsen, ligesom SKAT skal kontrollere, om der bliver snydt med de indberettede fradrag. Afskaffelse af BoligJob-ordningen bidrager dermed også til at forenkle skattesystemet.

Derfor afskaffes BoligJob-ordningen, hvilket giver en budgetforbedring på ca. 0,2 mia. kr. (hvor der er taget højde for at håndværksdelen af BoligJob-ordningen er afskaffet i forbindelse med finanslovsaftalen for 2022)⁵⁰.

Fradrag for fagforeningskontingent afskaffes

Der bør i princippet være fradrag for lønmodtagernes udgifter til indkomstens erhvervelse, men skattesystemet tillader det i praksis kun i yderst begrænset omfang. Derfor er det en anomali, at der er fradrag i kommuneskattegrundlaget for fagforeningskontingenter. Fradraget er endda ikke begrænset for den del af kontingentet, som går til arbejdsrelaterede udgifter, men omfatter også f.eks. 3F's støtte til Superligaen i fodbold og FH's og 3F's politiske kampagner mod ulighed.

Fradraget indebærer et mindreprovenu 1,5 mia. kr.⁵¹ Fradraget bør helt falde bort.

Fradrag for gaver til almennyttige foreninger afskaffes

I dag er der fradrag i grundlaget for kommuneskatten for gaver til almennyttige foreninger. Det indebærer et skattesubsidium på 0,3 mia. kr.⁵²

Gaver til almennyttige foreninger bør ikke behandles anderledes end andre forbrugsudgifter, og derfor foreslås fradraget afskaffet.

Tillæg til befordringsfradrag for lavtlønnede og udkantskommuner afskaffes

Udover det almindelige befordringsfradrag, som kommer alle beskæftigede til gode, eksisterer der også et tillæg til befordringsfradrag for lavtlønnede⁵³. Tillægget udgør maksimalt 15.400 kr., hvilket svarer til en maksimal skatteværdi på knap 4.000 kr. Tillægget indkomstaftappes, når indkomsten overstiger ca. 285.000 kr. og aftrappes helt når indkomsten når ca. 335.000 kr. Dvs. de 4.000 kr. aftrappes over et indkomstinterval på 50.000 kr., hvilket betyder, at tillægget forhøjer

⁵⁰ Kilde: [Skatteministeriets svar på spørgsmål nr. 197 \(2020-2021\)](#) samt [aftale om finansloven for 2022](#)

⁵¹ Kilde: [Skatteministeriets svar på spørgsmål nr. 197 \(2020-2021\)](#)

⁵² Kilde: [Skatteministeriets svar på spørgsmål nr. 197 \(2020-2021\)](#)

⁵³ <https://www.skm.dk/skattetal/satser/skattehistorik/befordringsfradraget-en-historisk-oversigt/>

marginalskatten med ca. 8 pct. point i dette interval (ved maksimalt tillæg). Der er desuden et ekstraordinært befodringsfradrag for borgere i udkantskommuner. Fradraget fungerer som et subsidie til borgere og ejendomsværdier i bestemte kommuner og kommer oveni i de forvejen meget udkants-favorable mellemkommunale udligningsordninger.

Formålet med transportfradraget er at yde fradrag for udgifter til indkomstens erhvervelse. Lavindkomster og borgere i udvalgte kommuner har ikke højere udgifter pr. kilometer. Derfor bør befodringsfradraget ikke afhænge af indkomsten eller bopælskommunen, og derfor foreslås befodringsfradraget for lavtlønnede og udkantskommuner afskaffet. Forslaget skal også ses i sammenhæng med, at lavtlønnede i beskæftigelse også får gavn af de store skattelettelser i reformen, herunder særligt afskaffelse af arbejdsmarkedsbidraget.

Afskaffelsen af tillæggene medfører en budgetforbedring på 0,6 mia. kr.⁵⁴ Forslaget bidrager også til en forenkling af skattesystemet.

DIS-ordning for sømænd afskaffes

DIS-ordningen er en statsstøtteordning til fordel for rederierne. Statsstøtten gives igennem en skattefri nettohyre til søfolk, som er omfattet af DIS-ordningen. Den sparede skat tilfalder rederierne i form af en lavere lønudgift.

Det er imidlertid spild af skatte kroner at give statsstøtte til skibsfarten gennem skattefrihed til danske søfolk. Det skyldes, at der ikke er nogen grund til at give subsidier for at få personer beskæftiget, hverken til søs eller på land.

Afskaffelsen af DIS-ordningen giver ifølge Skatteministeriet⁵⁵ et provenu på knap 0,9 mia. kr., som bidrager til at finansiere den flade skat på 37 pct. på lønindkomst.

Seniorpræmie afskaffes

Seniorpræmie er en ordning, som giver incitament til at arbejde ekstra efter folkepensionsalderen. Arbejder man mindst 1.560 timer det 1. år, efter man har nået folkepensionsalderen (30 timer om ugen), får man en skattefri seniorpræmie på 43.700 kr. 2. år efter man har nået folkepensionsalderen, er seniorpræmien på 26.000 kr. skattefrit.

Seniorpræmien på 43.700 kr. det 1. år svarer omtrent til et løntilskud på 50 kr. i timen før skat.

⁵⁴ Kilde: [Skatteministeriets svar på spørgsmål nr. 197 \(2020-2021\)](#)

⁵⁵ [Skatteministeriets svar på spørgsmål nr. 299 \(2019-2020\)](#)

Kombinationen af folkepension og seniorpræmie indebærer, at staten først betaler for at man kan gå på folkepension. Og derefter betaler man for, at de kommer tilbage på arbejdsmarkedet⁵⁶.

CEPOS' skattereform afskaffer seniorpræmien. Der bør generelt være et stort incitament til at arbejde. Men der bør ikke være særordninger for forskellige personer på arbejdsmarkedet, hvad enten det er søfolk, unge eller ældre. Særordninger komplicerer skattereglerne, og gør dem sværere at gennemskue.

Incitamentet til beskæftigelse for pensionister sikres i stedet dels gennem den flade skat på 37 pct. på arbejde og dels ved at afskaffe modregningen i arbejdsindkomst, så seniorer har samme beskatning som øvrige lønmodtagere.

APPENDIKS 3. HØJ OG UENS BESKATNING AF KAPITALAFKAST I DANMARK

Skattesatserne for beskatning af kapital varierer betydeligt mellem forskellige typer af kapitalafkast. Korrigeret for inflation har aktieindkomst sammen med renteindtægter (og anden positiv kapitalindkomst) de højeste reale skattesatser på 84 pct. Omvendt har pensionsafkast og boligopsparing lavere satser på 20-30 pct., jf. figur A3.1. For pensionsafkast er der dog ikke taget højde for fx modregning i folkepension, som kan øge beskatningen betydeligt.

Skattesystemet forvrider dermed danskernes opsparing i retning af pension og boliger på bekostning af fri opsparing i fx aktier og obligationer.

Generelt bør beskatning af kapitalafkast være både lav og symmetrisk (dvs. samme satser) på tværs af forskellige typer af kapitalindkomst:

Symmetriske satser: Fordi kapitalen dermed søger hen mod de mest rentable investeringer, fremfor at investeringsbeslutningen afgøres af forskelle i beskatningen.

Lave satser: Økonomisk teori taler for, at kapitalafkast slet ikke bør beskattes, fordi skat på kapitalafkast er en skat på opsparing, dvs. udskudt forbrug. Det er ikke samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt at beskatte forbrugsudskydelse⁵⁷.

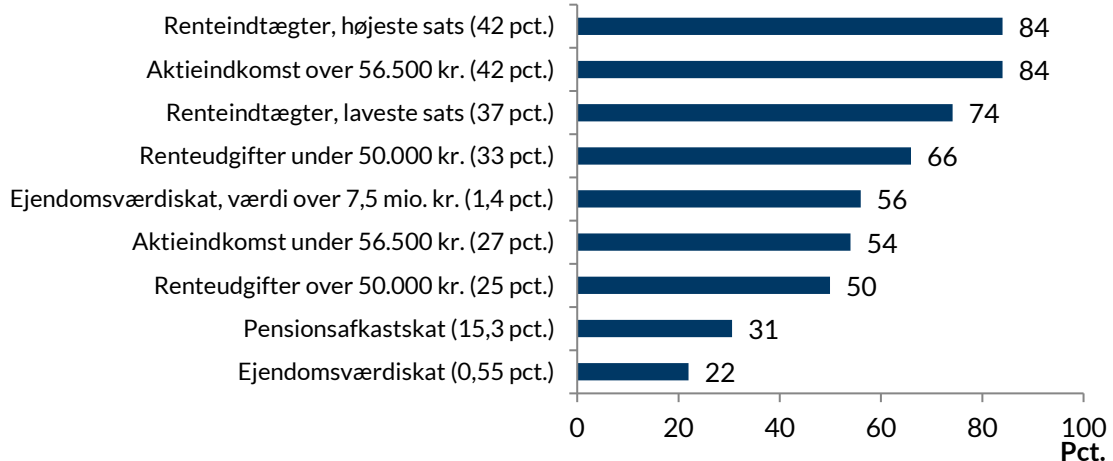
Skat på kapitalafkast er en skat på det *nominelle* afkast (realt afkast + inflation), dvs. også den del af afkastet, som blot er compensation for inflation. De *reale* skattesatser er derfor meget højere end de nominelle skattesatser. Derfor kan man ikke blot sammenligne fx den øverste marginalskat på

⁵⁶ Samme tilgang gælder efterløn og skattefri præmie, hvor man først betales for at trække sig tidligt tilbage og herefter betales for at komme tilbage på arbejdsmarkedet. Her foreslår skattereformen, at man helt afskaffer efterlønnen.

⁵⁷ Det følger bl.a. af et grundlæggende resultat i økonomisk teori: Atkinson, A. B. & Stiglitz, J. E. (1976): "[The Design of Tax Structure: Direct versus Indirect Taxation](#)", Journal of Public Economics 6 (1-2)

lønindkomst på 56 pct. med fx den høje aktieindkomstskat på 42 pct., fordi den *reale* beskatning af aktieindkomst er dobbelt så høj på 84 pct. med en afkastforudsætning på 4 pct. og inflation på 2 pct.

Figur A3.1. Reale skattesatser for forskellige typer af kapitalafkast, 2021

Anm.: Beregnet med et nominelt afkast på 4 pct. samt inflation på 2 pct. De nominelle skattesatser er angivet i parentes. De reale skattesatser er beregnet med følgende formel: $(\text{nominel skattesats} \cdot \text{afkast}) / (\text{afkast} - \text{inflation})$. For ejendomsværdiskatten er der anvendt de nye boligskatteregler, som træder i kraft i 2024. Ejendomsværdiskatten er ikke en skat på afkastet, men en skat på værdien. Derfor er formelen anderledes: $(\text{nominel skattesats}) / (\text{afkast} - \text{inflation})$. Der er anvendt en skattesats på 0,55 pct. fratrukket 20 pct. nedslag. Dvs. $0,55 \cdot 0,8 / (4 - 2) = 22$ pct. Den progressive ejendomsværdiskat er på 1,4 pct., dvs. realbeskatningen er på $1,4 \cdot 0,8 / (4 - 2) = 56$ pct. Nedslaget på 20 pct. modsvare, at vurderingen ikke sænkes ved klager, hvor nedslaget ville være mindre. Derfor kan værdien af nedslaget i praksis være mindre.

Kilde: Skatteministeriet og egne beregninger

Med CEPOS' skattereform er realbeskatningen af investeringer i boligen på 22 pct. lavere end realbeskatningen på 50 pct. for øvrige investeringer. Niveauet er dog yderst følsomt over for udsving i renteniveauet. Ved de nuværende meget lave renter er boliginvesteringer ikke begunstiget i forhold til andre investeringer.

Som udgangspunkt bør boligbeskatningen være neutral, således at ejendomsværdiskatten svarer til rentefradraget ved en fuldt belånt bolig (således at alene nettoformueafkastet beskattes). Der kan dog, ud over usikkerheden om hvor meget renten vil stige i fremtiden, være flere grunde til at lægge beskatningsniveauet i underkanten af det neutrale niveau.

Et argument for at have en lavere skat på boliginvesteringer end på øvrige investeringer er, at i praksis er det svært at beskatte istandsættelse af et hus (fx et nyt køkken), fordi der typisk ikke laves en ny ejendomsvurdering ved istandsættelse. Bygger man derimod et nyt hus, vil der komme en ny ejendomsvurdering. Ejendomsværdiskatten diskriminerer dermed mod nybyggeri, mens fx et nyt

køkken typisk ikke beskattes⁵⁸. Dvs. man kan ikke både have symmetri mellem boligskat og øvrige kapitalbeskatter samt symmetri mellem nybyggeri og istandsættelse af huse (medmindre skatten er på 0). En ejendomsværdiskat, som er lavere end hvad symmetri ift. øvrig kapitalbeskatning indebærer, betyder dermed mindre diskrimination ift. istandsættelse. Boliginvesteringer er samtidig illikvide, og boligejere løber en risiko for ændringer i beskatningsregimet, som kapitaliseres i ejendomsværdien. Det kan ligeledes tale for, at beskatningen kompenserer for den politisk betingede risiko.

Desuden bemærkes det, at Danmark allerede i dag opkræver det 4. højeste provenu fra løbende boligskatter⁵⁹ blandt europæiske lande. Det kan bl.a. afspejle problemerne med at værdiansætte ejendomsværdierne realistisk.

Under alle omstændigheder giver forslaget langt mere symmetri i kapitalbeskatningen. I dag går det nuværende spænd i kapitalbeskatningen fra 22 pct. til 84 pct. Med reformen indsnævres spændet i de reale skattesatser fra 22 til 50 pct., og med en real sats på 50 pct. for al aktie- og kapitalindkomst.

APPENDIKS 4. ARVE- OG GAVEAFGIFT AFSKAFFES

Reformen indeholder en afskaffelse af arveafgiften (bo- og gaveafgift), hvilket medfører et provenutab på godt 4 mia. kr. Også Norge og Sverige har afskaffet arveafgiften.

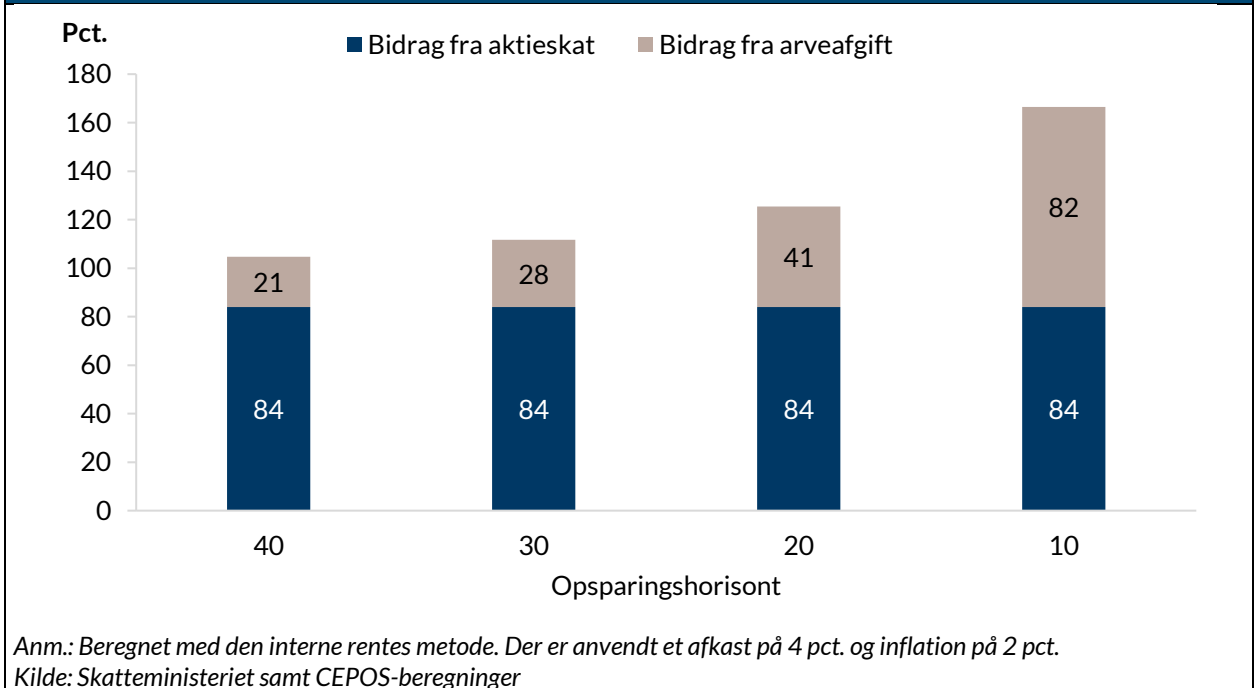
Arveafgiften er en ekstra skat på opsparing. Den del af arven, der er tilsigtet, bliver påvirket af arveafgiften: Man prioriterer bevidst at efterlade arv til børn, og pga. arveafgiften bliver dette mindre attraktivt. I forvejen har Danmark en høj skat på opsparing på op til 42 pct. på aktier og obligationer (realbeskatning på 84 pct., jf. appendiks 3). Arveskatten kommer oven på dette høje niveau.

Kombinationen af aktieskat og arveafgift indebærer, at den samlede reale afkastbeskatning kommer op over 100 pct., jf. figur A4.1.

⁵⁸ Dette argument er uddybet uddybet i "[Comment on N. Määttänen: Housing taxation in the Nordics: efficiency and equity](#)" af Niels Kleis Frederiksen, Skatteministeriet, Nordic Economic Policy Review 2021

⁵⁹ Kilde: "[Skatteprovenu fra boligskatter er højt i en international sammenligning](#)", ABCepos, 2021

Figur A4.1. Realbeskatning af aktieindkomst inkl. arveafgift

Dertil kommer, at arv faktisk reducerer formueuligheden⁶⁰. Desuden er arveafgiften en betydelig udfordring for familieejede virksomheder ved generationsskifter i virksomheder.

Bortfald af arveafgiften vil også medføre en væsentlig forenkling af skattesystemet. I dag kan man give gaver til sine børn for at undgå eller mindske arveafgiften (hver forælder kan give ca. 70.000 kr. pr. barn hvert år). Dvs. en far og mor med 2 børn kan årligt give 280.000 kr. i gave, eller knap 3 mio. kr. over 10 år. Det kræver imidlertid nogen planlægning at gøre dette, samt at man skal gætte på, hvor lang tid man lever (så forældrene ikke løber tør penge inden de dør). Dette kan undgås ved en afskaffelse, fordi der hverken vil være en skat ved gaver eller arv.

De nuværende regler betyder også, at to forskellige familier som umiddelbart har samme formue, kan komme til at betale meget forskellig arveafgift, alene fordi det ene forældrepar løbende giver arven som gave til børnene, mens forældrene er i live (og dermed helt eller delvist kan undgå arveafgiften), mens det andet forældrepar bliver fuldt ud ramt af arveafgiften, fordi de ikke giver gaver i løbet af livet. Arveafgiften diskriminerer desuden mellem forskellige typer af arvemodtagere gennem en lavere sats for nærtstående familiemedlemmer.

Derudover vil en afskaffelse af arveafgiften frigøre advokater mv., som i dag rådgiver om arveafgift, til mere produktive formål.

⁶⁰ Kilde: ["Arv reducerer formueuligheden og højere bundfradrag for arveafgift reducerer uligheden"](#), CEPOS-notat, juli 2018

I samme ombæring kan man overflødig gøre 15 pct. reglen mht. bl.a. salg af forældrekøb. Reglen betyder i dag, at forældre ikke må sælge en bolig til deres børn for under 15 pct. af vurderingen (uden at blive pålagt gaveafgift). Hvis bo- og gaveafgiften afskaffes, kan forældre frit give gaver til deres børn.

APPENDIKS 5. HOVEDAKTIONÆRER

Skattereformen foreslår en aktieskat på 25 pct. og en selskabsskat på 12 pct. Det indebærer en sammensat aktie- og selskabsbeskatning på 34 pct.⁶¹ Det er lidt lavere end marginals-katten på ca. 37 pct., dvs. en forskel på 3 pct. point. Det giver en lille tilskyndelse for arbejdende hovedaktionæ-rer til at udbetale arbejdsindkomst som aktieudbytte. Der er dog allerede i dag en lille forskel på 1 pct. point, jf. tabel A5.1.

Tabel A5.1. Beskatning af hovedaktionærer		
	Gældende regler	CEPOS' skattereform
Selskabsskat	22	12
Aktieskat	42	25
Sammensat aktie- og selskabsskat	54,8	34,0
Øverste marginals-kat på løn	55,9	37,1
Forskel	1,1	3,1

Kilde: Skatteministeriet og CEPOS-beregninger

Dvs. tilskyndelsen til at udbetale arbejdsindkomst som aktieudbytter stiger kun med 2 pct. point. (fra 1 til 3 pct. point). Dvs. hvis man udbetaler 100.000 kr. som udbytte frem for løn, øger reformen kun fordelen ved aktieudbytte med 2.000 kr. Som udgangspunkt vurderes der derfor ikke at være en behov for en værnsregel. Fx vurderer vismændene⁶², at en øget tilskyndelse på 5 pct. point vil give anledning til tabte skatteindtægter på 0,8 mia. kr. I CEPOS' skattereform øges tilskyndelsen til at udbetale som aktieudbytter kun med 2 point, hvilket med udgangspunkt i vismændenes analyse giver tabte skatteindtægter på 0,3 mia. kr. Hvis dette tab realiseres, kan det uden problemer dæk-kes af bufferen på ca. 11 mia. kr.

Hvis der efter implementeringen af skattereformen alligevel materialiserer sig en større indkomst-transformation, kan en værnsregel overvejes⁶³.

APPENDIKS 6. FISKALE GEBYRER

Et fiskalt gebyr er defineret som "... et gebyr, hvor indtægterne fra gebyret for ydelsen overstiger omkost-ningerne forbundet hermed. Det kan fx være, at gebyrbetalingen medfinansierer en anden ydelse, der ikke

⁶¹ Beregnes som $12 + (1 - 0,12) * 25 = 34$ pct.

⁶² Kilde: [Dansk økonomi for år 2019](#), De Økonomiske Råd

⁶³ Se "[CEPOS forslag til en sammenhængende skattereform](#)", CEPOS-notat januar 2015 for et bud på en værnsregel

er direkte knyttet til betalingen. Gebyret får dermed karakter af en afgift og skal som udgangspunkt fastsættes ved lov.”⁶⁴

Dvs. fiskale gebyrer er med andre ord blot en måde at tilvejebringe et staten et provenu på. Et eksempel på et fiskalt gebyr er fx gebyr for udlevering af nummerplader, betaling for teori- og køreprøve, gebyr for registrering af ny ejer af køretøj samt jagttegnsafgift⁶⁵.

Derfor gælder samme pointe for fiskale gebyrer som for afgifter: Gebyrer bør ikke benyttes til at finansiere offentlige udgifter eller omfordele indkomst. Det skyldes, at gebyrer er mere forvridende end en indkomstskat med samme fordelingsmæssige profil. Både gebyrer og indkomstskatter reducerer udbyttet ved at arbejde og forvrider derfor arbejdsudbuddet. Hertil kommer, at gebyrer også forvrider forbruget mv.

Derfor indeholder skattereform en pulje på 1 mia. kr. til at nedsætte fiskale gebyrer, således at gebyrerne blot afspejler omkostninger ved fx at udstede et jagttegn. Og dermed ophører de med at være fiskale gebyrer, fordi der herefter blot er tale om brugerbetaling.

APPENDIKS 7. REFORMER AF INDKOMSTOVERFØRSLER

Inflationsregulering af indkomstoverførsler frem til 2030

Frem til 2023 reguleres indkomstoverførslerne med den mindreregulering på 0,75 pct. point årligt, som blev aftalt i Thorning-regeringens skattereform fra 2012. Fra 2024 og frem til 2030 anbefales det, at indkomstoverførslerne reguleres med nettoprisudviklingen⁶⁶ (dvs. forbrugerpriser fratrukket afgifter). Regulering med nettopriserne frem til 2030 forbedrer de offentlige finanser med 10 mia. kr. og øger beskæftigelsen med ca. 7.000 personer.

Når overførslerne reguleres med priserne, betyder det som udgangspunkt, at overførselsmodtagere har råd til det samme varebundt i 2030 som i dag. Men fordi CEPOS' skattereform indeholder en række afgiftslettelser (fx el, cigaretter, chokolade, kaffe og registreringsafgift), får overførselsmodtagere isoleret set forøget deres købekraft i 2030 ift. i dag (hertil kommer øvrige reformer af overførsler, jf. nedenfor).

Den obligatoriske opsparing for overførselsindkomster stiger løbende frem til 2030. Dette påvirkes ikke af inflationsregulering, dvs. i praksis er det overførselsindkomsten ekskl. obligatorisk opsparing, der reguleres med nettopriserne.

⁶⁴ Kilde: [Finansministeriets svar](#) på Skatteudvalgets spørgsmål nr. 441 af 15. april 2021

⁶⁵ For en opgørelse over alle fiskale gebyrer i Danmark, se [Finansministeriets svar](#) på Skatteudvalgets spørgsmål nr. 441 af 15. april 2021

⁶⁶ For SU allerede fra 2022, da den nuværende mindreregulering stopper i 2021

SU-reform

Danmark har den højeste SU i verden. Den er mere end dobbelt så høj som gennemsnittet for Sverige, Finland og Norge⁶⁷. Desuden kan man få SU til et år ekstra i forhold til den normerede tid. Derudover kan studerende se frem til pæne indkomster, når de bliver færdiguddannede.

Produktivitetskommissionen kom frem til at *"Fordelene ved gratis videregående uddannelse og høj SU er små"*. Endvidere konkludere de, at *"SU koster 20 mia. kr. årligt, og meget tyder på, at høj SU kun i meget begrænset omfang har bidraget til at give flere en uddannelse, mindsket social ulighed eller sikret, at unge ikke tager erhvervsarbejde ved siden af studierne."* Produktivitetskommissionen fandt, at selv en halvering af SU-stipendiet kun vil reducere optaget på de videregående uddannelser med 5 pct.⁶⁸

SU-reformen indeholder følgende tiltag:

- SU'en reduceres med 20 pct.
- Omlægning af SU til lån på kandidat-delen
- Afskaffelse af det 6. SU-år

Hvis denne SU-reform gennemføres, vil budgetforbedringen være på 5,0 mia. kr., mens beskæftigelsen vil stige med ca. 7.500 ifølge beregninger fra Finansministeriet⁶⁹. Dels fordi de unge vil blive hurtigere færdig med studierne, og dels fordi den lavere SU vil tilskynde flere unge til at tage et job ved siden af studierne. Det foreslås, at lånemulighederne som udgangspunkt øges tilsvarende, så unge har mulighed for at opretholde levestandarden under studierne, men så det i højere grad sker for egne penge frem for på skatteydernes regning.

Dimittend-dagpenge

I dag kan en nyuddannet gå direkte fra skolebænken til ledighed og få dimittendsatsen på 13.800 kr. om måneden. Det er en medvirkende årsag til, at mere end 25 ud af 100 nyuddannede akademikere ender på dimittend-dagpenge⁷⁰. Dimittend-dagpengene indebærer desuden en markant indkomstfremgang fra tiden på SU (6.300 kr.)

Dertil kommer, at der er ikke tale om en forsikringsordning, da det ikke er tab af arbejde, som udløser dagpengene. Desuden er der ikke noget krav om, at studerende skal optjene retten til dagpenge ved at arbejde og betale kontingent, før de modtager dagpenge.

⁶⁷ Kilde: ["Dansk SU mere end dobbelt så høj som i Sverige, Finland og Norge"](#), ABCepos, april 2021

⁶⁸ Kilde: Produktivitetskommissionen, analyserapport 4, ["Uddannelse og innovation"](#), 2014

⁶⁹ Baseret på Finansministeriets svar på [FIU 307 \(2020-2021\)](#) og [FIU 250 \(2020-2021\)](#).

⁷⁰ Se fx ["Næsten hver 3. nyuddannede akademiker er ledig"](#), CEPOS-notat, november 2019

Reduceres dimittend-satsen for ikke-forsørgere under 30 år til kontanthjælpsniveau (7.500 kr.), vil beskæftigelsen stige med 8.700 personer ifølge Finansministeriet⁷¹. Det vil desuden give 2,6 mia. kr. ekstra i statskassen. Dimittend-ledigheden er på 21.000 personer. Dvs. forslaget vil reducere dimittend-ledigheden med hele 40 pct.

Dagpenge reduceres med 10 pct.

For en dagpengemodtager er incitamentet til at tage et lavtlønnsjob begrænset. For en enlig på maksimale dagpenge er der en gevinst på 600-900 kr. om måneden ved at tage et lavtlønnsjob⁷². Det er en meget lille gevinst, hvilket bidrager til, at ledige dagpengemodtagere i nogle tilfælde ikke tager lavtlønnsjob.

En reduktion i dagpengene vil øge gevinsten ved at tage et job og derigennem øge beskæftigelsen. Dagpengekommissionen beregnede, at en 10 pct. reduktion i dagpengene vil øge beskæftigelsen med 13.000 personer og give en budgetforbedring på 4,2 mia. kr.⁷³

Dimittender udgør en fjerdedel af alle ledige, og der indgår i skattereformen et særskilt forslag for dimittendledige. Derfor berøres dimittender ikke af denne 10 pct.'s reduktion. Reform-effekterne er derfor reduceret med 25 pct., hvilket indebærer at beskæftigelsen øges med ca. 10.000, mens budgetforbedringen lander på 3,2 mia. kr.

Arne-pension afskaffes

Arne-pensionen afskaffes. Arne-pension er ikke målrettet nedslidte, men derimod personer med mange år på arbejdsmarkedet. Personer med mange års beskæftigelse har ofte rig mulighed for at trække sig tilbage før folkepensionsalderen for egne (pensions)midler. Det er der ingen grund til, at skatteyderne skal finansiere. Er man nedslidt kan man søge fx seniorpension.

Med Arne-pensionen afskaffes også finansieringen heraf, herunder bankskatten, loft over fradrag for lønninger over 7 mio. kr. i selskabsskatten samt lagerbeskatning af ejendomsavancer. Dog fastholdes besparelsen på 1,1 mia. kr. på den kommunale beskæftigelsesindsats, hvilket er årsagen til budgetforbedringen på 1,1 mia. kr. Ligeledes fastholdes besparelsen på aktiesparekonto og investorfradrag (som i øvrigt afskaffes jf. afsnit om kapitalbeskatning).

⁷¹ [Finansministeriets svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 91 \(2020-2021\)](#)

⁷² Kilde: CEPOS: [Fordelingspolitisk Redegørelse 2021](#)

⁷³ Kilde: Dagpengekommissionen: "[Dagpengemodellen. Teknisk analyserapport](#)", oktober 2015

Efterløn afskaffes

Afskaffelse af efterlønnen frem mod 2030 forbedrer de offentlige finanser med 10 mia. kr., mens beskæftigelsen øges med 24.000 personer ifølge Finansministeriet⁷⁴.

Ønsker man at trække sig tilbage fra arbejdsmarkedet før folkepensionsalderen, kan det ske for egne (pensions)midler. Det er der ingen grund til, at skatteyderne skal finansiere.

Dvs. både efterløn og Arne-pension afskaffes. Ingen af disse ordninger er målrettet nedslidte. Er man fx nedslidt, er det fortsat muligt at komme på seniorpension (som er målrettet nedslidte), ligesom skattereformen heller ikke ændrer på reglerne for førtidspension. Ca. 15 pct. af de 60-64-årige er på førtidspension, dvs. der er ikke tale om, at det er tæt på umuligt at få førtidspension.

Seniorjob afskaffes

Seniorjob-ordningen giver seniorer et krav på et job på kommunen 5 år før efterlønsalderen, hvis to kriterier er opfyldt:

- 1) Man skal have opbrugt sin dagpengeperiode.
- 2) Man skal have betalt efterlønskontingent.

Ordningen tvinger reelt kommunerne til at ansætte personer, som kommunerne ellers ikke ville have ansat. Det reducerer kommunernes produktivitet, fordi kommunerne ansætter personer pga. tvang, og ikke fordi personerne er dygtige til at udføre et job. Desuden skal kommunens ledelse bruge ressourcer på at opfinde job til personer, som de ikke ønsker at ansætte.

En afskaffelse af seniorjobordningen vil medføre en budgetforbedring på 0,3 mia. kr., og vil ifølge Finansministeriet⁷⁵ løfte beskæftigelsen med 800 personer.

I stedet for at være på seniorjob bør seniorerne søge job på det ordinære arbejdsmarked, hvor seni- orledigheden i øvrigt er lav.

Kontanthjælp: Afskaffelse af aktivitetstillæg for unge

Unge under 30 år kan i dag få op til 8.000 kr. ekstra i kontanthjælp ved at blive erklæret "aktivitets- parat" frem for "jobparat".⁷⁶

⁷⁴ [Finansministeriets svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 93 \(2020-2021\)](#)

⁷⁵ [Finansministeriets svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 314 \(2020-2021\)](#)

⁷⁶ Kilde: CEPOS-notat: "Unge under 30 år: Op til 8.000 kr. ekstra i kontanthjælp ved at blive erklæret ikke-jobparat"

Denne gevinst ved at blive erklæret aktivitetsparat kan have en negativ indflydelse på de unges tilknytning til arbejdsmarkedet. Det skyldes, at de unge får en tilskyndelse til at blive erklæret aktivitetsparate (selvom de måske er jobparate), fordi det udløser en højere kontanthjælp.

Også Ydelseskommissionen foreslår at afskaffe aktivitetstillægget. Forslaget forbedrer de offentlige finanser med 0,3 mia. kr., mens beskæftigelsen øges med 350 personer ifølge Beskæftigelsesministeriet⁷⁷.

Folkepensionsalder forhøjes med 1 år i 2030 (fra 68 til 69 år) – uændret pensionsalder på sigt

En forhøjelse af pensionsalderen med 1 år i 2030 fra 68 til 69 år vil give et betydeligt finansieringsbidrag på ca. 6 mia. kr., mens beskæftigelsen vil stige med ca. 17.000 personer.

Forslaget indføres således, at den eksisterende forhøjelse fra 67 til 68 år i 2030 indføres i fx 2027, mens pensionsalderen så hæves yderligere fra 68 til 69 år i 2030.

Forslaget ændrer ikke på selve levetidsindekseringen, som sigter efter en folkepensionsperiode på 14½ år. Men levetidsindekseringen halter imidlertid langt bagefter, fordi man maksimalt må forhøje pensionsalderen med 1 år hvert 5 år (og med de nuværende regler sker der ingen forhøjelser mellem 2022 og 2030). De nuværende generationer får dermed en lavere pensionsalder, end hvad levetidsindekseringen tilsiger. En diskretionær forhøjelse på 1 år vil derfor blot betyde, at man hurtigere indhenter levetidsindekseringens mål om en pensionsperiode på 14½ år, men vil altså ikke ændre på folkepensionsalderen på sigt.

Grøn check afskaffes

Den grønne check komplicerer skattesystemet og reducerer beskæftigelsen, jf. afsnittet om personbeskatning, idet aftrapningen indebærer forhøjet marginalskat. En afskaffelse af den grønne check giver en budgetforbedring på 2,1 mia. kr., mens beskæftigelsen øges med 1.300 personer ifølge Skatteministeriet⁷⁸.

⁷⁷ [Beskæftigelsesministeriets svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 439 \(2019-2020\)](#)

⁷⁸ [Skatteministeriets svar på Skatteudvalgets spørgsmål nr. 396 \(2020-2021\)](#)

APPENDIKS 8. ØVRIG FINANSIERING

Besparelse på jobcentre

Jobcentrene lægger i dag beslag på 13 mia. kr. og har 9.000 ansatte. Men jobcentrene ved ikke, hvor mange de hjælper i job⁷⁹. Derfor foreslås det at reducere udgifterne til jobcentrene med 3 mia. kr.

Besparelsen på jobcentre på 5 mia. kr. bidrager til at finansiere lavere skat på arbejde, så det bliver mere attraktivt at tage et job frem for at være på overførsel.

Reduceret erhvervsstøtte

Den samlede erhvervsstøtte udgør i dag 42 mia. kr. ifølge Erhvervsministeriet⁸⁰. Som udgangspunkt bør der ikke være støtte til erhvervslivet. Erhvervslivet skal have gode og ens rammevilkår, herunder lav skat. Men der bør ikke være særlige støtteordninger til fx udvalgte erhverv eller bestemte slags investeringer. Derfor foreslås det at beskære erhvervsstøtten med 5 mia. kr.

Blandt andet bør Innovationsfonden nedlægges. Desuden bør udgifter til eksportfremme reduceres.

Endvidere bør den markante direkte støtte på 15 mia. kr. til "grøn omstilling" afvikles hurtigst muligt. CO₂-reduktioner opnås mest effektivt ved at indføre en ensartet CO₂-pris (i form af kvoter og afgifter) på al CO₂-udledning, som giver en ensartet begunstiggelse af drivhusgasreduktioner over alt. Det indebærer også, at særlige støtteordninger til udvalgte teknologier, reduktionsmetoder og brancher bør fjernes. Støttetilsagn, som modtagerne har privatretligt krav på, skal naturligvis imødekommes, men ordningerne bør derefter hurtigst muligt afvikles uden nye støttetilsagn. Endvidere bør fiskale tariffer omlægges til kostægte tariffer, som afspejler forbrugerne og producenterens marginale netbelastning.

Besparelsen på erhvervsstøtten på 10 mia. kr. finansierer bl.a. en reduktion i aktieskatten fra 42 pct. til 25 pct. Dvs. fremfor at give støtte til udvalgte virksomheder, forbedres rammevilkårene gennem lavere skat. Private investorer er bedre til at finde den næste succes-virksomhed end embedsmænd.

Regeringen vil i forbindelse med udspillet "Danmark kan mere I" nedsætte en ekspertgruppe, som skal foreslå beskæring af erhvervsstøtten med 3 mia. kr.

⁷⁹ Kilde: [Beskæftigelsesministeriets svar](#) på Finansudvalgets spørgsmål nr. 117 (2015-16)

⁸⁰ [Erhvervsministeriet: "Redegørelse om Erhvervsfremme mv. 2021"](#)

APPENDIKS 9. MARGINALSKATTER, OECD-LANDE

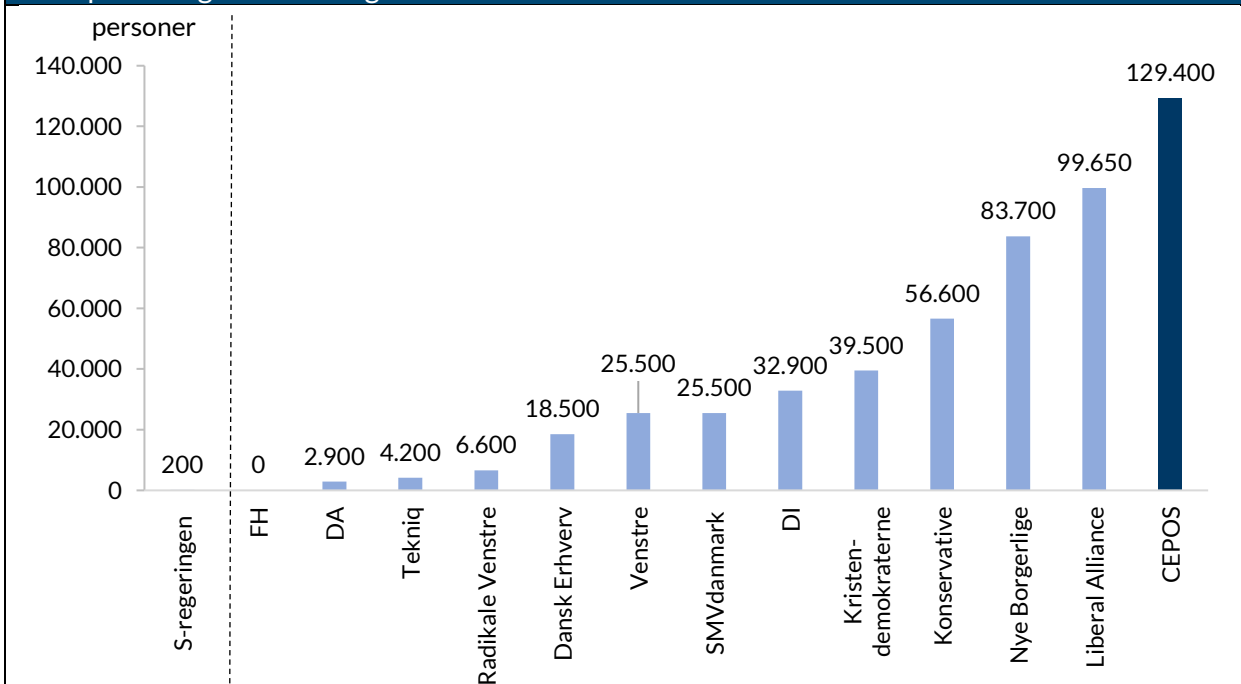
Tabel A9.1. Marginalskat for enlige uden børn fordelt på indkomstniveau, OECD, 2020

Lav indkomst		Mellemindkomst		Høj indkomst				
67 pct. af gns. indkomstniveau		100 pct. af gns. indkomstniveau		167 pct. af gns. indkomstniveau				
	pct.		pct.		pct.			
1	Belgien	65,3	1	Belgien	65,1	1	Belgien	67,8
2	Frankrig	64,6	2	Tyskland	59,6	2	Sverige	66,0
3	Østrig	55,7	3	Østrig	59,5	3	Italien	62,9
4	Tyskland	55,1	4	Frankrig	58,2	4	Frankrig	59,4
5	Italien	54,7	5	Luxembourg	57,0	5	Finland	58,1
6	Holland	51,6	6	Finland	55,0	6	Portugal	58,0
7	Letland	49,5	7	Italien	54,7	7	Irland	56,8
8	Tjekkiet	48,5	8	Irland	53,6	8	Grækenland	55,9
9	Canada	47,2	9	Holland	51,6	9	Luxembourg	55,7
10	Grækenland	47,1	10	Portugal	51,1	10	Danmark	55,5
11	Portugal	46,7	11	Slovenien	50,3	11	Spanien	54,1
12	Slovakiet	46,1	12	Grækenland	49,9	12	Norge	52,6
13	Sverige	45,3	13	Letland	49,5	13	Holland	51,8
14	Finland	44,9	14	Estland	49,5	14	Israel	50,7
15	Luxembourg	44,8	15	Tjekkiet	48,5	15	Slovenien	50,3
16	Spanien	44,6	16	Sverige	48,5	16	Storbritannien	49,0
17	Litauen	44,3	17	Spanien	48,3	17	Tjekkiet	48,5
18	Ungarn	43,6	18	Tyrkiet	47,8	18	Tyrkiet	47,8
19	Slovenien	43,6	19	Slovakiet	46,1	19	Island	47,7
20	Tyrkiet	42,8	20	Australien	45,3	20	Slovakiet	46,1
21	Norge	41,9	21	Litauen	44,3	21	Letland	45,0
22	Estland	41,2	22	Canada	43,6	22	Tyskland	44,3
23	Storbritannien	40,2	23	Ungarn	43,6	23	Litauen	44,3
24	Australien	39,6	24	Norge	41,9	24	Ungarn	43,6
25	Island	39,5	25	Danmark	41,7	25	USA	42,7
26	Danmark	38,7	26	USA	40,8	26	Australien	42,4
	DK, CEPOS	37,0	27	Storbritannien	40,2	27	Estland	41,2
27	Polen	36,3	28	Island	39,5	28	Østrig	40,9
28	Irland	35,6	29	Japan	37,3	29	Canada	39,1
29	Japan	33,1		DK, CEPOS	37,0	30	Japan	37,0
30	USA	31,5	30	Israel	36,8		DK, CEPOS	37,0
31	Israel	31,2	31	Polen	36,3	31	Schweiz	36,7
32	Sydkorea	29,2	32	Sydkorea	30,7	32	Polen	36,3
33	Schweiz	26,5	33	Schweiz	30,3	33	New Zealand	33,0
34	New Zealand	17,5	34	New Zealand	30,0	34	Sydkorea	32,6
35	Mexico	17,5	35	Mexico	25,2	35	Mexico	28,4
36	Chile	7,0	36	Chile	10,2	36	Chile	10,2

Kilde: OECD

APPENDIKS 10. SAMMENLIGNING MED PARTIER OG INTERESSEORGANISATIONER

Figur A10.1. Effekt på arbejdsudbud af CEPOS' skattereform sammenlignet med planer fra politiske partier og interesseorganisationer

Anm.: Reform-effekten for S-regeringen er inkl. udspillet "Danmark kan mere I". Reform-effekten for øvrige partier og organisationer er ift. S-regeringens aftalte økonomiske politik. Effekten på arbejdsudbud er beregnet ud fra Finansministeriets regnemetoder.

Kilde: Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 312 af 19. maj 2021 om S-regeringens gennemførte politik, Faktaark til Danmark kan mere I, Radikale Venstres Finanslovsforslag 2022, Venstres Finanslovsprioriteter 2022, Konservatives Finanslovsudspil 2022, Kristendemokraternes 2030-plan, Nye Borgerliges Planen for et mere borgerligt Danmark, Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 514 af 28. marts 2019 om Liberal Alliances 2030-plan, Finansministeriet har opgjort effekten af DI's 2030-plan i Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 460 af 28. september 2021. Finansministeriet har opgjort effekten af DA's reformudspil i Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 314 af 21. maj 2021. Finansministeriet har opgjort effekten af FH's udspil i Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 428 af 31. august 2021. Effekten af Dansk Erhvervs, SMVdanmarks og Tekniqs planer er opgjort af CEPOS på baggrund af Finansministeriets regnemetoder samt CEPOS-beregninger

APPENDIKS 11. OVERSIGT OVER SKATTEREFORMEN

Tabel A11.1. Oversigt over skattelettelser mv.			
	Provenu efter tilba- geløb og adfærd, mia. kr.	Arbejdsudbud	BNP, mia. kr.
Flad indkomstskat på 37 pct.	-31,6	22.590	28,1
Topskat afskaffes	-9,7	9.000	13,3
Arbejdsmarkedsbidrag afskaffes	-47,5	22.200	19,5
Jobfradrag afskaffes	1,1	-360	-0,2
Beskæftigelsesfradrag afskaffes	17,4	-6.410	-3,7
Beskæftigelsesfradrag for enlige forsørgere afskaffes	0,3	-210	-0,1
Pensionsfradrag afskaffes	3,4	-850	-0,6
Boligjob afskaffes	0,2	-80	-0,1
Frdrag for fagforeningskontingent afskaffes	1,5		
Frdrag for gaver til almennyttige foreninger afskaffes	0,3		
Tillæg til befodringsfradrag for lavtlønnede og udkantkom- muner afskaffes	0,6		
Seniorpræmie afskaffes	0,1	-700	-0,8
DIS-ordning afskaffes	0,9		0,9
Afskaffelse af modregning	-1,4	2.750	3,2
Børnecheck: Afskaffelse af indkomstaftapning for indkomster over ca. 800.000 kr.	-0,2	100	0,2
Ingen modregning i folkepension for egen arbejdsindkomst	-0,4	1.000	1,2
Ingen modregning for ægtefælles arbejdsindkomst i folkepen- sion, førtidspension og seniorpension	-0,9	1.650	1,8
Selskabs- og kapital- og boligbeskatning i alt	-24,3	8.285	34,1
Selskabsskat reduceres til 12 pct. (overførsler reguleres ikke)	-13,2	4.900	30,1
Afskaffelse af begrænsning i fremførsel af underskud i sel- skabsskat	-0,1	25	0,3
Afskaffelse af udbetaling af skatteværdi af underskud fra forsk- ningsudgifter	0,4		
Bortfald af kildebeskatning af udenlandske institutionelle inve- storers porteføljeinvesteringer	-0,4		
Aktie og kapitalbeskatning reduceres til flad sats på 25 pct.	-2,4	3.100	3,7
PAL-skat reduceres fra 15,3 pct. til 15 pct.	-0,5		
Loft over indskud på ratepension afskaffes	-4,6	400	0,6
Investorfradrag afskaffes	0,1	-40	-0,1
Aktiesparekonto afskaffes	0,2		
FoU-fradrag reduceres til 100 pct.	0,5	-100	-0,5
Arveafgiften afskaffes	-4,2		
Progression i ejendomsværdiskatten afskaffes	-0,2		
CO₂-afgift mv. i alt	-6,7		
CO₂-afgift på 550 kr./ton (svarende til EU's kvotepris)	6,5		
CO ₂ fra non-ETS	3,7		
Andre drivhusgasser end CO ₂	3,0		
LULUCF	1,9		

Nedsættelse af energiafgifter på transport (svarende til CO2-afgiftsforhøjelse)	-2,1		
Reduktion af afgifter til EU's minimumsniveau	-13,2		
Afgift af stenkul	0,0		
El-afgift	-9,0		
Naturgas-afgift	-2,0		
Afgift af olieprodukter (bortset fra transport)	-2,2		
Øvrige afgifter i alt	-25,8	8.100	4,2
Registreringsafgift afskaffes	-12,4	8.700	4,9
Momsfritagelse på personbefordring afskaffes	1,4		
Tinglysningsafgift afskaffes	-5,6		
Arbejdsskadeafgift afskaffes	-0,5	100	0,1
Is-afgift afskaffes	-0,4		
Kaffeafgift afskaffes	-0,3		
Chokoladeafgift afskaffes	-2,0		
Spiritusafgift reduceres til EU's minimumssats (halvering)	-0,4		
Cigaretafgift nedsættes med 16,5 kr.	-0,1	-700	-0,8
Affaldsafgift afskaffes	-0,1		
Afgift af råstofmaterialer	-0,2		
Afgifter på spildevand	-0,3		
Afgift på ledningsført vand	-1,6		
Afgift på spil	-2,4		
Fiskale gebyrer	-1,0		
Skattelettelser mv. i alt (marginalt beregnet)	-89,9	41.725	74,3

Kilde: Se nærmere beskrivelse ved de enkelte forslag

Tablet A11.2. Oversigt over finansiering

	Provenu efter tilbageløb og adfærd, mia. kr.	Arbejdsudbud	BNP, mia. kr.
Råderum ved underskud på 0,5 pct. af BNP i 2030 (nulvækst ift. 2022)	41,8		
Indkomstoverførsler	43,7	87.725	83,1
Inflationsregulering af indkomstoverførsler frem til 2030	13,2	9.800	7,7
SU reduceres med 20 pct., 6. SU-år afskaffes samt indførelse af lån på kandidatdelen	5,0	7.600	5,8
Dimittend-dagpenge reduceres til 7.500 kr.	2,6	8.700	7,0
Dagpenge reduceres med 10 pct.	3,2	9.675	7,4
Arne-pension (inkl. skattestigninger) afskaffes - besparelse på jobcentre +investorfradrag og aktiesparekonto fastholdes	1,1	8.700	11,8
Efterløn afskaffes	10,0	24.000	23,0
Seniorjob afskaffes	0,3	800	0,7
Kontanthjælp: Afskaffelse af aktivitetstillæg for unge	0,3	350	0,2
Folkepensionsalder forhøjes med 1 år i 2030 (fra 68 til 69 år)	5,9	16.800	18,7
Grøn check afskaffes	2,1	1.300	0,8

Øvrig finansiering	15,0		
Besparelse på jobcentre	5,0		
Reduceret erhvervsstøtte	10,0		
Finansiering i alt	100,5	87.725	83,1

Kilde: Se nærmere beskrivelse ved de enkelte forslag

Tabel A11.3. Oversigtstabel over Århundredets skattereform			
	Provenu efter til- bageløb og ad- færd, mia. kr.	Arbejds- udbud	BNP, mia. kr.
Skattelettelser mv.			
Flad indkomstskat på 37 pct. (bl.a. topskat, arbejdsmarkedsbidrag og beskæftigelsesfradrag afskaffes)	-31,6	22.600	28,1
Selskabs- og kapital- og boligbeskatning (selskabsskat på 12 pct., flad aktie- og renteskat på 25 pct.)	-24,3	8.300	34,1
Afskaffelse af modregning (børnecheck samt førtids- og folkepension)	-1,4	2.800	3,2
Afgifter (bl.a. registreringsafgift, elafgift, CO ₂ -afgift, tinglysningsafgift, chokolade, kaffe, is, arbejdsskadeafgift)	-32,5	8.100	8,8
Skattelettelser mv. i alt (marginal beregning)	-89,9	41.700	74,3
Finansiering			
Råderum	41,8		
Indkomstoverførsler	43,7	87.700	83,1
Øvrig finansiering (jobcentre og erhvervsstøtte)	15,0		
Finansiering i alt	100,5	87.700	83,1
Samlet effekt (marginal beregning)	10,6	129.400	157,4
Finansieringsramme til krydseffekter samt buffer	10,6		
Samlet effekt inkl. finansieringsramme	0		

Anm.: Effekt på arbejdsudbud er afrundet til nærmeste 100 personer

Kilde: Se nærmere beskrivelse ved de enkelte forslag